

István-napján az utolsó ünnepi ágyuk eldördülnek, a mint bevonják a most oly büszkén lengedező nemzeti trikolórokat: megnyílnak a budai várak szárnyas ajtói s a magyar állampolitikai élet legkitűnőbbjei adják egymás kezébe a kilincset, hogy a bonyolult helyzet megoldása felől informálják a királyt.

Nemzeti engedmények, — ez lesz a tanácskozás tenorja. Nemzeti engedmények nélkül nincs megoldás, nincs kiszabadulás. Nemzeti engedmények biztosítása nélkül komoly politikus egy sem fog akadni, aki kormányalakításra gondoljon. A közhangulat forrpontra ért, csillapító szereket kíván s ha nemzeti engedményekre garanciát nem kap, a rég óhajtott törvényes állapot szíjjelzuzódik végkép a merev ellentállás kőszikláján.

Lengje át első nemzeti szent királyunk bölcs szelleme e válságos napok alatt az uralkodót és annak tanácsosait. Vajha a legközelebbi nehéz órák eseményei akkép alakulnának, hogy a helyes, a megnyugtató kibontakozás pirkadó hajnala elűzné az országra borult sötét fellegek özönét. És a mint államiságunk megalkotásának történetét Szent István királytól számítjuk: vajha az ő emlékezetének mai évfordulója lenne az a határhely, melyre ráilleszhetnénk a politikai krizisből való kiszabadulás örömeinek felcsillanására font koszorút!

A helyi ipar és a közönség.

(Az aradi nyomdák érdekében.)

Arad, augusztus 19.

A helyi ipar támogatása érdekében sokszor hangzott a szó a közönséghez, és a szó nem mindig hangzott el eredmény nélkül. Azonban jobban méltánylandó körülmények nem támogatták talán soha a helyi ipar ügyét, mint most, a mikor az aradi nyomdaiparról van szó.

Ismeretesek azok a körülmények, a melyek Aradon az iparnak ez ágában legutóbb történtek. Az aradi nyomdászok sztrájkba állottak, hogy anyagi helyzetükön közösen megindított mozgalommal segítsenek. A nyomdatulajdonosok nem tértek ki a munkások követelésének teljesítésétől, hanem azokat úgy a bér, mint a munkaidő tekintetében megadták.

Ezzel természetesen a munkaerő jelentékenyen megdrágult, s a nyomdatulajdonosok üzem-költsége nagy összeggel emelkedett. Mindazonáltal a helybeli iparosok a megszorított költségeket nem akarják a közönség rovására helyrehozni, mert dacára ezen körülményeknek, az árakat nem emelik fel, hanem biznak abban, hogy a közönség, a mely méltányolni fogja az ő ügyüket, ép úgy, a mint ők a munkások ügyét méltányolták: a helyi iparnak határozott és fokozottabb támogatásával fog a nehezebb viszonyokon segíteni.

Mert bizony e téren még sok a panasz. Bár az aradi nyomdaipar magas fokon áll, s telepeinek fejlett volta, munkaképessége kiállja a fővárosokéval a versenyt, mégis, talán pusztán szokásból, nagy összeg megy el e címen Aradról. A mi legelsőbb kifogásolható: még az ausztriai, bécsi nyomdák is nagy fogyasztója ez a város. De az sincs indokolva, hogy aradi vállalat, hivatal, kereskedő, iparos, vagy más ember Budapesten rendeljen nyomtatványt. Az aradi nyomdák évről-évre nagyobb összeget áldoznak arra, hogy minél tökéletesebb, gyorsabb, izléssel teljesebb munkát szállítsanak, lépést tartanak a technika, a műipar haladásával. A legkényesebb igényeket is kibékíti az aradi nyomdaipar. Az meg nagyon vidékies fölfogás, hogy valami mihelyt pesti, már jobb. Persze csak azért, mert pesti. Ennek a fölfogásnak már le kell törni.

Miután az összes nyomdáról szólunk, nem lehet ránk fogni, hogy bármennyivel több önzés vezetne, mint ha a helyi ipar egy másik ága érdekében szólanánk föl. De azok a körülmények, a melyekről fentebb szoltunk, most erősen aktuálissá teszik a helyi ipar, az aradi nyomdászipar támogatásának kérdését. Egy város fejlődése csak úgy biztosítható, ha a lakók közül az egyik a másikat támogatja. Az iparos a munkást, a közönség pedig az iparost. Az iparnak minden ágában, a hol csak a körülmények lehetővé teszik, de főként a nyomdásziparnál, a hol semmi akadályja nincs, váljék a közönség között jelszóvá ez: „Vásároljunk mindent Aradon!”

A sütőiparosok kongresszusa.

(Mozgalom a vasárnapi munkaszünet ügyében.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Budapestben, a váci-utcai újjávarosításának közgyűlési termében ma délelőtt kezdte meg az első országos sütőipari kongresszus három napra tervezett munkálatait, a melyek célzóak hogy a sütőipar vasárnapi munkaszünetét módosítsák, a pangásnak indult sütőipar fejlesztessék; a sütőiparosok országos szervezése, a házi ipar szabályozása, az ipartörvény módosítása pedig előkészítsék.

A kongresszust Gelléri Mór kir. tanácsos, az országos iparegyesület igazgatója nyitotta meg.

A kongresszus diszelnöke Kristyó János, az aradi kereskedelmi és iparkamara elnökét választották meg, elnökvé Spolarits Györgyöt, a budapesti sütőipartársulat elnökét.

A választások után Kristyó János elnök indítványára a királyi kabinetirodához üdvözlő táviratot intéztek.

Ezután Klemens Sándor, a kongresszus előadója határozati javaslatot terjesztett elő, a mely a vasárnapi munkaszünetről szóló kereskedelmi miniszteri reudeletet oly értelmű megváltoztatását kívánja, hogy vasárnapi munkaszünetet a sütőiparosok végrehajtsák. A kongresszusok által a sütőiparhoz sütés céljából vitt magán-üzemeknek és háztartásoknak való kisütése tésztát 12 óráig legyen végezhető, azzal a feltétellel, hogy ezen munkálatok teljesítésekor...

1. A sütőiparosok végrehajtsák a kongresszusok által a sütőiparhoz sütés céljából vitt magán-üzemeknek és háztartásoknak való kisütése tésztát 12 óráig legyen végezhető, azzal a feltétellel, hogy ezen munkálatok teljesítésekor...

Az 1904. évi költségvetés. Fővárosi tudósítónk táviratozza: A miatti az egész politikai világ lázas figyelemmel kíséri a politikai eseményeket és a válság egyes fázisait, a miniszteriumokban azaz lázas tevékenység folyik. A miniszterek fel vannak mentve az obstrukciós beszédek hallgatásától és idejüket serény munkásságra fordíthatják. A parlament meg el sem fogadta az 1908. évi költségvetést, sőt miként tudvalevő dolog, még bele sem fogott annak tárgyalásába, a miniszteriumokban ellenben már az 1904. évi költségvetést állítják össze. Napról-napra folynak a költségvetési tárgyalások az összes miniszteriumokban, úgy, hogy kilátás van arra, hogy néhány nap, de legfeljebb két hét alatt teljesen elkészüljön az egész költségvetéssel, amely azután a minisztertanács elé kerül megvitatás céljából.

kiállapotomat magyaráztam maga előtt, mindannyiszor kinevetett. Hiszen nem ismeri el olyasvalamint a létjogosultságát, amit női büszkeségnek neveznek.

— Dehogyan nem. Csakhogy másképpen értelmezzük mind a ketten. Te úgy fogod föl a dolgot, hogy csak azért is megmutatod, hogy a felesége lesz az embernek, aki megsértett, — én pedig úgy, hogy egy ilyen sértés után az illető egyén megszűnik létezni rámm nézve. Ez is, az is büszkeség. Chacun á son gout.

— De hiszen én egy szóval se mondtam, hogy a felesége akarok lenni — szolt közbe Sarolta halván.

— Akkor miért váltottál vele újra jegyet?

— De mikor úgy könyörgött, a régi szerelmünk emlékére... Istenem! Hát olyan érthetetlen ez? Végre is azt a két esztendő nem törölhetem ki az életemből. Annak az emléke beleásta magát a lelkembe, az agyamba, a szívembe. Igaz, nem szeretem őt már, de azért ez az emlék a multnak chiar' oscuro-ján át valami melancholikus igézzel hat reám. Persze csak addig, ameddig a hangját hallom, amikor itt áll előttem ő, akivel össze van fonódva első ifjuságom. Mert ha távol vagyok tőle, megszűnik a varázs. Akkor egész tengerré lesz bennem a keserűség, s minden nemesebb gondolat megöl a lelkemben. Ilyenkor támad fel bennem a bosszúvágy is: hogy szenvedjen ő is úgy, amint abban a multban, amire, hála Istennek, most már fájdalom nélkül emlékezem, én szenvedtem miatta. Azaz

talán nem is én, nem ez a jó, becsületes, együgyű én-em, aki akkor már régen belátta a tévedését, de adott szavához hű akart maradni, hanem az a másik, az a dacos, az a lázongó valaki, aki bennem lakik, aki nem tudja törni a megálátatást, aki gyűlöli a kétszínűséget, aki mindenáron elégtételt akar magának foglerezni, legyen az ára bár egy egész élet becsületes talansága is...

— No hát az elégtételt megkaptad, te jött hozzád, kért, könyörgött, sirt el a válasszal, hiszen nem írt neked! Időlehetetű tovább Most már kvittek vagytok. Ne álljálte az asszonyok gátlóul a saját boldogságok elé, vissza a gyűtővább egymást sem. Küldd neked... azzal vége.

— Azt én most már nemem, a melyért őt szent akkor abba a hibába, sak várhatom, revádoltam. Nem, nem! En, türelmetlenül, hogy méltatom, reszk tő szív. De félek, hogy ez ő tegye meg ezt a lépéddig pedig, a míg ez nem fog bekövetkezni, vagyok kötve, és hiámeg nem történik, minden javamra írt flirbavaló, édes, magá, telése Méry Pálalaber szeret téged, s ostoba. — De ez az az érzelmeket megölni a lelság volna töredéddel.

— A híd nem ért ehhez. Maga férjhez zán vak. M-szerelméhez és punktum. Az ilyen ment az eltelmes üdvösségét, a betegségig helyzetek, almát maga nem ösmeri. Ha sze-fokozott

— Méry Pált — nem lenne annál nagyobb könyörűség, mintha egy-egy nagy társaságban, a hol annyi az ember, mint a légy, például teakiosztás közben, anélkül, hogy erre az alkalmat keresnénk, a kezünk egymáshoz érne, ha egy-egy ablakfülkében állva halogatnánk valakinek a zongoráját, s míg a zene rezgésbe hozná lelkünknek minden hurját, a karunk véletlenül egymást surolná — vagy ha távol egymástól a járókelők feje fölött egy-egy pillanatra összeérne a tekintetünk, úgy hogy a lélekzetünk is elakadna belé... Mindez kilenne zárva, ha ellebent volna már ajkainkról a szó: szeretlek. Ezek az érzések, ezek a hangulatok csak a félt reménység, a remegő bizonytalanság, az édes sejtések kísérel szoktak lenni. Ezeket az érzéseket nem ismertem, mikor Szentessy Gyurkát szerettem, vagy szeretni véltem. És ezeknek az érzéseknek a fájó boldogságát, a reszkető megilletődését, a szivdobogással járó édes üdvösségét nem adnám oda semmiért sem.

Máriássyné felsóhajtott.

— Ez valóban terra incognita számomra. Ide én nem követhetlek. De hát ha így érzesz, miért nem jössz velem?

— Keresnem nem szabad a találkozást. Ha Isten úgy akarja, ugyis megtaláljuk egymást.

II.

E beszélgetés után Máriássynének egy pillanatra nyugta sem volt.

Mély szánalmat érzett huga iránt, kinek lelkébe most egy pillantást vetett s kárhaztat-

sére a sütőiparos rendes üzleti segédszemélyzetéből legfeljebb egy, erre *önként vállalkozó* egyént alkalmazhat s ezen délelőtt 10—12 óráig terjedő rendkívüli munkaidő az illető alkalmazott kötelezett munkaidejébe semmi címen be nem tudható.

2. A sütőipar körébe eső összes munkálatok *vasárnap este tíz órákor* legyenek megkezdhetők. A kemencefűtés azonban, amennyiben az nem a rendes üzleti segédszemélyzet igénybevételével történik, hanem az iparos házi cselédei által végeztetik, az 1884. évi XVII. tc. rendelkezései alá eső ipari foglalkozásnak nem tekintendő s ehhez képest e munkálatokra az 1891. évi XIII. t. c. rendelkezései nem terjednek ki.

3. A sütőipari munkások kéthetenként és hétköznap *egy teljes munkaszüneti napot* azaz a munka megszüntetésétől számítva, legalább 85 óra teljes munkaszüneti időt élvezzenek.

A javaslatához többen szoltak hozzá, köztük *Grimm Károly* (Bécs). Utóbbi tüzes beszédben ajánlotta a kongresszusnak, hogy osztrák mintára a fővárosra és a vidékre külön-külön vasárnapi munkaszüneti törvényt kérjenek, mire az országos gyűlést holnapra napolták el. Délben lakoma volt.

Dienes Márton Londonban.

(Az ügyetlen angol rendőrség.)

Arad, augusztus 19.

Dienes Márton, a parlamenti vesztegetésnek megszökött bűse, — ha való a P. H. értesülése, — Londonban van, a hol el is foghaták volna, ha a londoni rendőrség el nem szalasztja. Az említett ujság erről a következőket írja:

Az tudvalevő, hogy Londonban a Cook-féle menetjegy-irodában letartóztatták *Bolgár Lajos* hírlapíró, akiről azt hitték, hogy a keresett Dienes Márton. Bolgár a rendőrségen igazolta magát, mire szabadon bocsájtották.

Azonban azárta, hogy Bolgárt a menetjegyirodában letartóztatták, *Dienes az ajtó előtt az utcán várta* reá s onnan látta az egész affairet. Bolgár, aki Berlinből kísérté Londonba Dienes, egy mozdulattal sem jelezte, hogy társa ott áll s egérutat engedett Dienesnek. Dienesre persze már nem illt a kiadott személyleírás, mert *bajuszát leborotváltatta*. Bolgár különben csütörtökön jelentkezett a menetjegyirodában, hogy New-Yorkba két menetjegyet

váltson: miután nem tud angolul és a személyi adatok bejelentésénél kiderült, hogy magyar, gyanuba vették és szombat déire ígérték a jegyet. Szombaton aztán az újra megjelent Bolgárt Bartels detektívfelügyelő letartóztatta. Bolgár a követségtől kért olyan tisztviselőt, aki magyar írásából igazolja. Délután 4 órákor végre megjelent a rendőrségen egy ilyen magyarul tudó követségi tisztviselő, aki Bolgárt az iratai alapján igazolta. Bolgár átkutatása közben a zsebében megtalálták szállodája címét is, ahol Dienes lakott. De Bartels rendőrfelügyelő elhitte, hogy ez a szálloda csak olyan, ahol Bolgár lakást akart venni s nem törődött vele. Dienes közben persze eltűnt *kedvesével együtt*, aki egész utjában kíséri s aki épügy csak magyarul tud, mint maga Dienes.

Egészen valószínű, hogy Dienes és kedvese még ma is Londonban él, mert hiszen Londonban *nincs lakás bejelentési kényszer* és ha valaki egy-egy kisebb *boarding-houseban* vesz szállást, ahol lakást és teljes ellátást kap s amilyen ezerszámra van Londonban, egész életén át itt élhet. E rengeteg város rengeteg forgalma a legjobb buvóhely minden üldözötnök.

Furcsa az is, hogy az angol törvények szerint, ha valakit körözés gyanuja miatt letartóztattak, újabb letartóztatás ez ügyben csak akkor lehet, ha újabb rendelet érkezik. Vagyis mivelhogy a Dienes-ügyben már egy letartóztatás történt, újabb letartóztatás mindaddig nem lehet, míg Budapestről újabb intézkedés nem történik. Dienes addig tehát szabad. Itt egyébként úgy sem tulajdonítanak már nagyobb jelentőséget Dienes üldözöttségének, mert hiszen a Kluen-kormány ugyanis megbukott s az ellenzék Dienes vállalatával csak a bukást óhajtotta siettetni.

Dienes különben *huszezer koronával* a zsebében menekült és állítólag a newyorki követségnél még *százeezer koronát* deponáltak számára hallgatási díj fejében. Ez az összeg azonban túlzott is lehet, de az is bizonyos, hogy a főrangú körök így akarták biztosítani, hogy Dienes minden áron Amerikába vitorlázzon. Hogy a főrangúknak mennyire érdekükben állhat Dienes hallgatása, bizonyítja az is, hogy még a londoni követség is látszólag fedezi az ő útját. Mert a Bolgár letartóztatásáról megjelent hírt is a londoni követség tette az angol la-

pokba s e hírből világosan érthető, hogy Bolgár mit sem árult el Dienesről. Bolgár különben most még Londonban van s hogy Dienes idáig kísérhesse, ott hagyta berlini állását, ahol a Nat. Ztg. levelezője volt. Dienesnek persze most már megint teljesen nyoma veszett, — ám-bár minden jel arra vall, hogy még Londonban él. Bujkálása persze kellemetlen a többi itteni magyarokra. Így pl. gyanuba fogták *Kézdi-Kovács Lászlót* és feleségét is, akik ugyancsak a Cook-Irodában váltottak jegyet Skócia felé, a hol Kézdi-Kovács művészi tanulmányutját folytatja. Kézdi-Kovács azonban elég jól beszél angolul s így hamarosan igazolhatta magát.

Korn Arthur, mint panaszos.

(A megszökött pángermán legújabb stiklijé.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 19.

Korn Artur, a hírhedt nevű pángermán lapszerkesztő, a ki állandó izgatásai után a büntető-törvénykönyv keze elől a külföldre szökött, ott is folytatja áskálódásait a magyarok ellen. Nem elégszik meg azzal, hogy a Schulverein lapjaiban állandóan gyalázza Magyarországot, hanem most egy pörrel akar nagyobb lármát csinálni az ő mártírágának. A pört egy magyar írónak Németországban megjelent műve miatt indította meg, a mely önérzetes módon utasította vissza a piszkolódásokat, melyekkel ő a külföld előtt Magyarországot befeketíteni igyekezett.

A magyarországi szerepléseiről ismeretes szerkesztő legújabb stiklijéről a következőket táviratozzák Berlinből:

Korn Artur schönbergi író a berlini királyi törvényszéknél becsületsértési panaszt nyújtott be *Mühlbrecht Ottó* és *Puttkammer Albert* könyvkiadók ellen. A panasz arra van alapítva, hogy a nevezett kiadók által terjesztetett „Das Deutschthum in Ungarn” című röpiratban, melynek szerzője *Radó Sámuel dr.*, a következő passzus fordul elő:

„És emellett türjük el a nagynémetek tulajdonságait szemhunyorítás nélkül és ha Korn és társai urak perfid taktikával felizgatják ellenünk a német szentimentalizmust, úgy tekintettel arra, hogy ők pártfogóink a német biro-

ta a — szerinte — ferde elveket, melyek boldogtalanságát okozhatják. Minden áron megakarta őt menteni önmagától. Levelet irt hát vidéken szolgabíráskodó fivérének, s mivel nem tudott okosabbat kitalálni, arra kérte, hogy menjen át Szentessy Gyurkához s vegye rá, hogy hugának visszaadja szabadságát. Nem szeretett ugyan a mások dolgába avatkozni, de érezte, hogy ez az egyetlen mód reá hugának lelkiegyensúlyát helyre állítani. Utóvégre Sarolta már elmúlt huszéves s most van virágjában. A vagyoni körülményei pedig nem engedik meg neki azt a lukszust, hogy a bizonytalanra várakozzék ismét, talán éveken át; pláne mikor a saját kijelentései szerint már nem is szereti Szentessy Gyurkát, akinek az alispánságra való chanceai örökös lumpolása folytán amugy is halványodni kezdtek. — Itt tenni kellett, még pedig gyorsan.

Ugyanaznap délután tehát, midőn fivérének a levelet elküldte, egyuttal Méry Pálnak is mentett egy szűkszavú táviratot: „Úgy sikere biztos, komplikációk felett győzedelmeskedünk. Számítsom reám.”

Később estefelé, amikor társaság volt náluk és Saroltának énekelnie kellett, Máriássyné titokteljesen egy ablakfülkébe vonta Méry Pált. Gyorsan, vázlatosan elmondta neki a fiatal leány életének szomorú regényét s csak arra kérte Méry Pált, hogy mostanában el ne utazzék a fővárosból, hogy — ha csakugyan annyira szereti Saroltát, mint ahogy állítja — a kellő pillanatban kéznél legyen.

— A dolog nem fog krízis nélkül menni

— folytatta — sőt ahogy Saroltát ismerem, egy kis könnyullatás is következik majd utána. De ez csak olyan lesz, mint a nyári zivatar, fel-fúszkál utána minden. És akkor egy erőszakos konvulzióval keresztülhuzzuk ezt az egész fejézet.

A fiatal ember hálásan csókolta meg a kezét.

E közben Sarolta is abbahagyta az éneket és mosolygva közeledett feléjük.

— Ejj, Méry, — szolt vidáman — már megint Irmák udvarol? Várjon csak, beárulom a sógoróknak.

— Nem Irmák, — válaszolt Méry. — De hogy a dolognak vége legyen, mindjárt én is vele megyek. Anya rosszul van, még csak ugyan bajba kever. Pedig tudhatná...

A leány legyezéssel a karjára ütött.

— Ma nem akar semmit tudni!

— Es holnap? Lehajolt hozzá és mélyen az arcába nézett.

— Holnap? Ki várja a holnapra? Nem elég a ma keserveit, rabját viselni? Még azal is törődünk, a mi holnapi vár reánk?

— Ha a ma szomorú-játsszik, akkor önkénytelenül is holnaptól várja a boldogságot. És ha a holnap alatt nem az az egy napot, de a jövődőt értem, — akkor szabad lesz bosszólóm?

— Akkor? Talán...

Sietve hagyta ott azért, mert már éggett és remegett a hangja. És még azért, mert ma még rab volt, — rabja a saját eszén hiúságának.

III.

Ot nap mulva megérkezett a várva-várt levél. Várva-várt: mert hiszen Kóváry Ádám megírta előre nővérenek, hogy: „a dolog nem ütközik nehézségekbe.” Azt a léha fiatallembert öt hónapi távollét újra kijózanította. A Saroltának nem a lelkét szerette, csak ajkának mosolya, alakjának harmonikus vonalai, ultramarin kék szemének pillantásai részegítették meg. Akkor, — először — mikor Sarolta elfűzte magát, a hiúságát is sértette a kudarc, s haragjában megesküdött, hogy nem nyugszik addig, míg vissza nem szerzi az önhibájából elvesztett kincset. De mikor az elveszettnék vált kincs ismét tulajdona lett, újra halványodni kezdett előtte az értéke. Azon nyugtalan lelkek közé tartozott Szentessy Gyurka, akik mindig az elérhetetlen után vágyódnak s nem becsülik meg azt, ami jót a sors keze neki juttat.

Mikor Kóváry Ádám fölkereste őt s elmondta előtte jövetelenek a célját izgatottan ugrott föl a helyéről s reszkető hangon szólott:

— Pedig téged annyira szerettelek, hogy valóban fáj, hogy emiatt a szerencsétlen dolog miatt megszakad közöttünk az érintkezés.

Saroltáról egyetlen szóval sem kérdezősködött, s megígérte, hogy eleget tesz annak, a mit tőle várnak.

Kóváry mindezt hiven megírta nővérenek, Irmának, de az óvakodott e levél tartalmát Saroltával közölni. Mert dacára a leány látszólagos közönyének, néha mégis azt hitte, hogy ez az érzelem mély nyomokat hagyott a lelkében s félt, hogy a fiatalembernek e föl nem vevé-

dalomban, vegyük jónéven gyalázolásait és hagyjuk azokat büntetlenül."

Korn e passzus miatt, tekintettel arra, hogy a szerző külföldön lakik, a büntetőtörvény 20. és 21. §-ai alapján a kiadó megbüntetését követeli.

Kíváncsiak vagyunk rá, hogy megbünteti-e a berlini bíróság a német kiadókat egy oly ember kedvéért, a kinek az volt a kenyere, hogy egy idegen állam belső békéjét, nyugalmát földolja. Azért, hogy erre az emberre olyasmit fogtak rá, a miért a szomszéd állam bírósága már ítéletet is mondott rá.

A válság eseményei.

(A király Budapestén.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 19.

Forró nyár idején, ismét nagyhete kezdődik a magyar politikai életnek. A király a válság ügyében Budapestre érkezett és pénteken megkezdte a meghívott politikusok kihallgatását. A pénteken kezdődő audienciák köré fonódnak a pártkörökben fölmerülő kombinációk, sejtések, jóvendölések, tanácskozások. Mindaddig azonban, a míg a kihallgatások meg nem kezdődnek, minden csak sötétben való tapogatózás. A nemzeti engedmények dolgában valójában ma se tudnak többet, mint akkor, midőn Héderváry beadta lemondását.

A mai eseményekről a következő tudósításokat vesszük:

A Ház rendkívüli ülése.

A függetlenségi párt több tagja a válságnak elhuzódása miatt rendkívüli ülést szándékozott egybehívni, de az ellenzéknek több tagja abban a nézetben van, hogy ez korai volna most, a mikor a király éppen a válság elintézése céljából jó ma Budapestre és ezért bevárni kívánják a legfelsőbb kihallgatásokat és azok eredményét. Csupán, ha a válság rövidesen el nem intéződnék, kérné husz képviselő a képviselőház összehívását.

se, akárhogy vesszük is a dolgot, fájdalmat fog neki okozni.

Máriássyné tehát nagyon izgatott volt az utolsó napokban s mindannyiszor ijedten szaladt az előszobába valahányszor, csöngetést hallott. De a levél nagyon késett. Nehezebb volt-e azt megírni a fiatal embernek, semmint előre gondolta, avagy tudta, hogy episztólája több kézen fog keresztül menni és megbeszélés tárgyát képezi majd, vagy talán a stílárius problémáktól ijedt meg, — elég az hozzá, hogy a levél öt napi késéssel érkezett meg rendeltetési helyére. A levélbordó csöngetésére egyszerre négyen szaladtak az előszobába: Sarolta, aki éppen a hanglétrán tornáztatta a hangját, hihetetlenül magas régiókban — azt hitte, hogy látogató jön, s mivel pongyolában volt, az előszobán keresztül akart menekülni saját lakosztályába, — Mariássyné, aki éppen azon tanakodott a férjével, hogy az frakkot vegyer-e vagy smokingot arra a solréra, amelyre ma este hivatalosak voltak, férjével egyszerre ért az ajtóhoz, ahol azonban már akkor az inas meglőzte őket és kinyitotta azt a levélhordókat.

— Kőváry Sarolta. Itt tessék aláírni — szólott és Saroltának nyújtott egy levelet.

Halk „Jeszus!” lebbent el a Mariássyné ajkairól.

Sarolta egykedvűen nézte meg az irást, aztán zsebébe csuszította a levelet s bement a szobájába.

Azok ott kettőn aggodalmasan szorultak össze

— Szegény leány, most már feltépte a levelet! . . . Most olvasni kezdi! . . . Most már

Itt említjük meg, hogy Apponyi Albert gróf, a képviselőház elnöke ma már korán reggel a képviselőházba jött és ott dolgozott a délutáni órákig.

Riasztó hír.

A budapesti börzén tegnap egy riasztó hírt kolportáltak. Azt beszéltek, mint a legpozitívabb hírt, hogy *ő Felsége a politikai válságból nem lát kibontakozást s ezért arra az elhatározásra jutott, hogy lemond a trónról.* E hír hatásának tudták be a beállott rohamos árhanyatlásokat.

A börze is politikára adja már magát s nemcsak valótlán híreket terjeszt, de a valóságnak is hamis magyarázatot akar adni. Az értékek hanyatlása nem hirtelen dolog és nem is az aktív politikával van összefüggésben. Már hetek előtt kezdődött a nagy üzlettelenség természetes következményképen, s ujabban a macedoniai események következtében még rohamosabbá vált.

Arról, hogy O Felségének olyan szándékai annak, hogy a trónról lemondjon, komoly helyen nem is beszélnek. Ellenkezőleg régi fejedelmi barátai ünneplésre és fogadtatására készül, s ha politikai gondja nem volnának, teljesen boldoggá tenné az a gondolat, hogy rövid időn belül az angol királyt, a német császárt és az orosz cárt üdvözölheti vendégei gyanánt.

Miért késik a megoldás?

A B. N. közli mai számában ezt a feltevést keltő cikkekét: Egyes jelekből olyasmint lehet, ha nem is éppen következtetni, de legalább kiérezni, mintha a válságot bizonyos, jól ismert körök szándékosan, huzni-vor ni akarnák, nyilván abban a reményben, hogy ez a huza-vona puhító hatással lesz a követeléseiben szerintők nagyon is merész közvéleményre. Am lehet, hogy nem szándékosság az oka ennek a kényelmes temponak, hanem egyszerűen a kényelemszeretet. Ha így van, ez mindenesetre egy kis semmibevevése a magyar nemzetnek, amely holmi parádékért kénytelen eltűnni, hogy királya csak úgy mellesleg foglalkozék vele és életbevágó dolgaival, amikor éppen ráér.

sejti a szörnyű valót . . . Istenem! — Vajj, hogy veszi fel a dolgot? Hiszen mi jót adunk, ugye, édes? — folytatta Mariássyné a nem létező vád ellenmentegve magát. — Hiszen ugye lett volna belőle soha semmi, ugye, édes?

— Persze, persze — csitította őt a férje és megsimogatta a haját.

E percben halk, harmonikus kacagást hallottak s nyomban rá kinyílt az ajtó. Sarolta lépett ki rajta.

— Irma, kérem — szólott nyugodtan — nem tudja, hová tette azt a „Szerelmi levelezt”, a mit a Lina szobalány vett a nyakor a vasutnál, mikor Miskolcra utaztunk?

— Ott van a könyvszekrény aljában — válaszolt Mariássyné megkönnyebbülve, — de az Istenért, csak nem ebből tárad megírni a leveletet?

— De igen, — szöge a leány nevetve. — Mivel ez a levél szörnyű másolata annak a másiknak, amelyet a „Szerelmi levelezt”-ben a cím alatt olvastam, egy fiatal ember lemondó levele ahhoz a nőz, akivel jegyet váltott. Emlékszik, akkor, este a vasuton, hogy nem tudtunk aludni, míg föl is olvastam magának, annyira komikusként találtam. Es ezzel a levéllel egyetlen szóval megsemmisültek a mult emlékének keszes szájai . . .

Atkarcra a nővére nyakát és halkan, hogy a sógora ne hallja, a fül be sugta:

— Most már én is hiszek a holnap töméntelen gyönyörűségében . . .

Azt már megirtuk, hogy a király 31 én tul semmiesetre sem marad megszakítás nélkül Budapesten, mert akkor Bécsbe megy, hogy az angol királylyal találkozzék. Az udvariasság előbbrevaló, mint a politika. Azt is megirtuk s általában biztosra veszik, hogy addig nem intéződik el a válság. Azután pedig megint csak nem jöhet Budapestre, mert *Aradmegyébe* kell mennie hadgyakorlatokra. Ez a kis katonásdi természetesen fontosabb, mint a válság, amelynek folyamán Magyarország jövőjéről kell határozni. A hadgyakorlatok szeptember 8-ikáig fogják igénybe venni ő felségét, aki ezen a napon ismét osztrák fővárosába utazik, ahol az *Frzsebet* királynéért tartandó rekvímenen fog résztvenni. A kegyelet kötelessége azonban csak rövid pihenő lesz a legfőbb hadur kötelességteljesítése közben. Bécsből ő felsége Galiciába megy, ismét hadgyakorlatra. Ez a hadgyakorlat is nagyon fontos hadgyakorlat lesz, sokkal fontosabb, mint a mi országunk dolga s ezenfelül hosszú is: egészen 18-ikáig foglalja le ő felségét. És hogy ekkor, a válság kitörésének hatodik hetében, végre a legfőbb hadur egy kis szabadságot ad majd a magyar királynak, hogy rendbehozza ennek a szegény országnak a dolgát, ez megint csak hiu ábránd. A király még ekkor sem jön Budapestre, hanem Bécsbe megy, a német császár fogadására, ami természetesen megint nagyon fontos dolog. Ezt belátjuk és sok mindenfélét belátunk, de az mégis nagyon érdekes, hogy milyen szépen demonstrálódik most ország-világ előtt, hogy a magyar királyság csak amolyan mellékfoglalkozás, amelynek a kedvéért még csak egy haszontalan manővert sem lehet elmulasztani vagy elhalasztani.

Eszükbe jut most sokaknak az a mondás, amelyet a multkori kormányvalág idején adtak ő felségének szájába:

— Ich werden dasselbe thun, was der Herr Zoltán Lengyel: ich werde obstruieren.

Ha a király nem is tette ezt a kesűlen tréfás megjegyzést, a mostani fejlemények hasonlításra valamicskét ilyen legfelsőbb obstrukcióhoz.

Tanács a királynak.

A király ma Budapestre érkezett és pénteken kezdte meg azon politikusok kihallgatását, a kiket meghívott, hogy a politikai válság ügyében a véleményüket megvallgassa.

Ezen audienciákat várja feszült figyelemmel a politikai világ és ezek előhangulatában vannak a pártkörök.

Allítólag a felségnek egy legjobb, legkedvesebb embere azt tanácsolta volna a királynak, hogy *királyi szoval nyugtassa meg a nemzeti követelésekért lelkesülő magyar közvéleményt.* E tanács szerint ő felségének fenn kell tartani azokat az engedményeket, a melyeket Széll Kálmán megígért; a többit, mint nem jogosultakat és ez idő szerint lehetetleneket *el kellene utasítani.*

Ez a hír nem nyert megerősítést, azonban egyes politikusok máris kifejezést adtak abbéli nézetüknek, hogy az ilyen kijelentés korántsem lenne megnyugtató hatással, mégha legfelsőbb helyről jönne is.

A szabadelvű pártban az a terv is fölmerült, hogy a fogadandó szabadelvű párti politikusok egyike fölvetné a király előtt azt az eszmét, hogy az *ellenzék egy embere is hívassék meg audienciára.* Hogy azonban keresztülvihető lesz ez az eszme, erősen kérdéses.

A szabadelvű-pártban.

Khuen-Héderváry gróf ma folytatta tanácskozásait a szabadelvűpárt vezető embereivel. Hosszasan tanácskozott *Andrássy*

Gyula gróffal, Hieronymi Károlylyal, végül pedig Apponyi Alberttel, a képviselőház elnökével.

A lapok egy része ma és tegnap azt írta, hogy Eötvös Károly Goluchovszky külügyminisztertől levelet kapott, amelyben a külügyminiszter Eötvös véleményét kérte volna a politikai helyzetről. Azt is írták, hogy Eötvös válaszolt volna a levélre. Ma Eötvös kinyilatkoztatta, hogy se Goluchovszkytól nem kapott levelet, se pedig a külügyminiszternek nem írt; az egész hír tehát valótlan.

Körber tervel.

Az osztrák kormány minden áron meg akarja híusítani, hogy a nemzeti követelésekből bármit is teljesítsenek. Egy osztrák képviselő következőkben nyíltan tárja fel Körberék messzemenő terveit:

„Szó sincs róla, hogy a dolgok mostani állásánál a magyar obstrukciót másképpen lehessen leszerelni, mint kiadós engedelmekkel. Ez mindaddig úgy lesz, míg az obstrukció erejét érzi és tudja, hogy félnek tőle. Ezeknek a katasztrófa-politikusoknak meg kell mutatni, hogy mily keveset jelentenek. Vajon a függetlenségi párt jelent-e a magyar népet és magyar nép Magyarországot? A magyarság ma Magyarország lakosságának csak kétötöd része és mégis azt akarja, hogy Magyarországnak tekintse, mert eddig átengedték neki a hatalmat. A kétötödnek még akkor sincs joga a hadsereg magyar felére nyelvét rákényszeríteni, ha a hadsereget kettőszázzal dualisztikus alapra fektetik.

Szóhoz kell jutni a többi háromötödöt. Ez csak a választói jog révén és az által történhetik, hogy a többieket is bevonják a felsőbb igazgatásba, mely most egészen a magyarok kezében van. A háromötöd körülbelül egyenlő részben románok, horvátok, németek és tótok között oszlik meg és hogy többségük még erősödjenek, Dalmáciát, mely ugyis a hármaskirálysághoz tartozik, vissza kellene kebeleznünk a magyar államterületbe.

Ha ma ezek a nemzetek, melyeknek valójában sem sajtószabadságuk nincsen, politikailag felszabadulnak, a magyar képviselőházban a magyar uralom összeomlik és a jövő magyar kisebbségben édes-keves hely jutna a függetlenségi pártnak. Többség, mely nem tisztelné annyira a magyar nemzeti jelszavakat, mint a mostani, nem sok teketóriát csinálna az obstrukcióval.

Emellett a már meglehetősen forgalomba jött magyar nyelv, mint a legnagyobb töredék nyelve, mint közvetítő nyelv megmaradhatna, de a magyarosításnak és a magyar kisebbség hegemoniájának bukni kellene és a birodalom (Reich) számára erők szabadulásának fel, melyek mindig „jó császárhívek” voltak, mint a székely németek, a horvátok és a tótok, kikhez művelődési helyzetük és vallásos okokból a pánszlávizmus hozzá nem fért. Mesterség volna ezt keresztülvinni, de csak egy bátor férfiú kell hozzá.”

Ha az osztrák miniszterelnök csakugyan így gondolkodnék, ez a kétségbeesett és dühtől elborult agynak megnyilatkozása volna, a mely egy pillanatig se számíthat arra, hogy a korona előtt komolyan vétessék.

MULATSÁGOK

(=) Mulatság Buttyinban. A buttyini ifjuság f. hó 16-án a „Korona” szálló nagytermében sikerült táncestélyt rendezett. A mulatság rendezése közül Kiurszky Iván jogzó és Kiurszky Ivánné urnő, s a rendezőség buzgólkodott. A tiszta jövedelmet a „Buttyini szegénygyermekeket felruházó-egylet” alapjára fordították. Az első négyest 60 pár táncolta. A jelen volt hölgyek névsora:

Asszonyok: Sztrava Miklósné, Seres Ferencné, dr. Dénes Jakabné, Kiurszky Istvánné, Fischer Adolfné, Popper Ignácné, Győrösy Endréné (Temesvár), Peterzelly Arpádné (Viháros), Klausner Jakabné, özv. Győrösyné (Budapest), Eckert Károlyné,

Lizer Ferencné Steinberger Mórné (Borosjenő), Glück Adolfné, Fénysszarusi Palmé stb. stb.

Leányok: Fischer Valika, Kinzig Mariska (Gurahonc), Borsos Irmuska és Lilike (Budapest), Reich Etuska, Győrösy Juliska (Temesvár), Szepessy Irénke (Arad), Klausner nővérek, Scher Rezsín, Juliska és Margit, Lizer Iluska, Reich Jozefim (Ternova), Friedmann Laura, Steinberger Katica (Borosjenő), Fénysszarusi Mariska, Ujváry Irén (Algyógy) stb.

Regényes öngyilkosság.

(Önfeláldozó szerelmes.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Erdekes regény játszódott le tegnap Medgyes-Egyháza községben. A történet szereplői egyszerű paraszt emberek: egy tanyás, a felesége, meg egy földműves, kik azonban annyi regényességgel csinálták meg a dolgukat, hogy akármelyik regényíró büszke volna a fantáziájára, ha ilyen történet születik belőle.

Csernyik György és a felesége a házaspár; a harmadik pedig ifj. Gyeproszki György, kinél Csernyik mint tanyás szolgált. Csernyikné fiatal, szép asszony volt, s ezt Gyeproszki is észrevette. Megkivánta a menyecskét, s meg is kapta. Egy ideig folyt a bűnös szerelem, míg azután a férj meg tudott mindent.

Hogy az izgalmas helyzetben megtalálja a tanácsot, a szeszhez fordult. Elment a kocsmába, s nagy elkeseredetten inni kezdett. A felesége rosszat sejtett, utána ment és haza hívta. Csernyik egy darabig ellenkezett, de azután egyet gondolt és haza felé indult.

„Mennünk — mondta — ugyis volna valami beszédem.

Utközben a férj revolvert veit előlajev szolt:

— Nézd e fegyvert, s válassz: vagy én lövöm le a szeretődet, vagy lödöd magadat agyon.

Bizony nem közönséges dilemma előtt állott az asszony, ki tragikai hős módjára oldotta meg a kérdést. Nehogy a szerelmesének bántódása legyen, elhatározta, hogy a maga életét pusztítja el. Kiment a temetőbe, s ott a melébe lött.

A szívének irányozta a revolvert, de a golyó nem hatolt oda, s a szerencsétlen asszony most haldoklik. A csabai kórházba szállították, de aligha mentik meg az életét.

Rabmunka az aradi fogházban.

(Az ügyészség előterjesztése.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Az aradi központi fogházban, a mint ismeretes, a rabok ipari munkával nem foglalkoznak. A rabok egy része a törvényszék könyomdájában dolgozik, más része házi munkálatokkal — favágás, tisztogatás stb. — van foglalkoztatva, de ezekkel együtt a letartóztatottak egy harmada se végez rab-munkát.

A mint értesülünk, a fogház rab-munkájának szervezésére legközelebb előterjesztést tesz az ügyészség az igazságügyminiszternek. Erre nézve legelőször az a terv merült föl, hogy a rabokat a családi szőlőtelepeken foglalkoztassák. Általában ujabbán mind élénkebben terjed a nézet, hogy a fogházi rabokat ne ipari munkára szorítsák, a mivel erős versenyt és nagy károkat okoznak a kisiparosoknak, hanem melegezdasági munkára. Ily értelemben tett nemrégiben előterjesztést az igazságügyminiszternek a szegedi csillagbörtön igazgatósága is. Így csupán az őrizet dolga válik nehezebbé, de ez nem oly körülmény, a mely lehetetlenné tenné annak megvalósítását. Ha a családi telepeken a rabokat szőlőmunkával foglalkoztatták volna, ezzel az állam szőlőtelepe ol-

csóbb munkaerőhöz jutott volna; e mellett a letartóztatottak egy része szőlőtermelő vidékről való s az oltványokkal való munkát érti is; a többi könnyen megtanulhatta volna.

Mindazonáltal ezt a tervet elejtették a Meszlényi Antal dr. kir. ügyész azt fogja ajánlani, hogy az aradi központi fogházban a rabok kétféle munkát végezzenek: kosárfonást és a cement földel-cserepek készítését. Mind a két munka könnyen megtanulható és végezhető s e mellett egyik se csinál erős versenyt az iparnak. Mind a kettőhöz az anyagot a fogház vezetősége szerezné be s az értékesíti a produktumokat is. a miből egy rész a rabokat illeti; ezt azonban természetesen csak akkor kapják meg, ha kiszabadulnak.

A foglyokra nézve az új rend nem jelent rosszabb állapotot, mert a legtöbb szivesebben dolgozik a műhelyben, minthogy egész nap a cellában töltse az időt. Van azután olyan is, aki a mikor megszabadul, hasznát is látja a fogházban tanult mesterségnek.

SZINHÁZ ES IRODALOM.

Makói színházi levél.

— A szinkör megnyitási ünnepélya. —

A makói állami gimnázium előtti nagy téren csinos svájci villa-stylusban épült új szinkör áll, melyre irigyen nézhet minden aradi ember, mert most még kevésbé zabolázhatja haragját, még kevésbé pörögtölhatja szégyenérzetét, melyet az aradi nyári színház ébresztett lelkében.

A kis Makó több műérzket, több izlést, több iránti fogékonyságot tanusított e csinos épület felemelésével, mint Arad város, valahányszor új építkezésekbe fogott. Amivel Malahánszky tulszárnyal bennünket, az a lelke messze tisztviselő, a fűzőkészség a kesedés, az ügyplomok, iskolák és intelen város közönsége részben. A színház nyári idő alatt, nagyobbára közadakozást ünnepes remtette meg az összeget, mely a színház építésére szükséges volt. Nyolcvanezer koronáért áldozott a szomszéd város színházára, mely ma, mint a város díszé, pompázik a nagy téren.

Ebben az építészetileg remek kis hajlékzében huzódott meg színtársulatunk Zilahy igazgatója alatt, a nyári szünetidőre.

A színház megnyitása valóságos ünnepe volt Makó városának. Este felé kigyuladtak a színház előtt és erkélyén a villamos lámpák, nappali fényt árasztva a nagy térségre, melyen több százra menő ember kívánt, a mint érkezik a közönség lényes osztrák ruhák estély ruhában, a férfiak feketében — a színháza. Az öreg Perge László hosszú vörös atillájában, fején a magas kucsmával, kezében a színházi kormánypálcával, hivatalos komolysággal vágta a rendet, szörnyen imponálva a tömegnek.

A színház vestibüljében mozgalmas volt az élet; a zsinóros atillájú jegyszédőknek, a fekete ruhás, fehér kötőjű helymutató leányoknak sok dolguk akadt, amíg a közönség a színházban elhelyezkedett.

A színház látóképe a theater paré mindössze allűrjeit mutatta és valóban jól esett a szemnek az ünnepélyes látvány. Makó városának és környéknek minden számottevő egyénisége családostul zsufelásig megtöltötte a színházteret.

Mélységes csend váltotta fel a zsbongást, amikor pontban fél nyolc óraker felhangzott a zenekarból az ünnepi nyitány. A megnyitó előadás minden műsordarabja percéig tartó zajosoktapsokat váltott ki a közönségből. Zilahy Gyula, Gárdy Aranka és Arday Irén prologiál méltóan vezették be a közönséget az ünnepélyes hangulatba.

A Cigánybáró, a Csikós, Hunyady László egy-egy felvonása volt az első előadás műsorának alkalmat adva az operett, a népszínmű és a főhomopera személyzet bemutatására. Társulatunk minden egyes tagja a nap jelentőségének hatása alatt állva, a legjobbat nyújtotta, a lelkes makói közönség pedig tüntetészerűen ünnepelte a szereplőket, különösen Zilahynét, Zilahyt, Gárdy Arankát, kiknek gyönyörű virág-

eszkrokat és koszorukat nyújtottak fel a szinpadra.

Az utolsó képen az egész szantársulat a király szobra körül csoportosult és a Hymnuszt énekelte, melyet állva hallgatott végig a díszes közönség.

A makóiaknak emlékezetes felavató előadás után a Korona szálló kertjében több százra menő közönség bankettre gyűlt, mely alatt Zilahy igazgatót, társulatát és gróf Festeticset ünnepelték.

Az igaz és őszinte elismerés illeti meg Makó város lelkész vezető embereit, és a város közönségét, mert oly művet teremtettek meg saját erejükből, saját tudásukból, lelkes hazafiságukból, mely becsületükre válik.

Carolus.

* Aradi színész sikere. Gonda István, az aradi származású tehetséges fiatal színész ez idő szerint Kaposvárott, Nádasy József társulatánál játszik, még pedig szép sikerek mellett. Legutóbb Gorkij *Ejéki menedékhelyében* játszotta a bárt s ez alakításáról a *Somogy* című lap így ír: „A báró szerepét élethűen játszotta, ügyesen alakította; fiatal színész, s ha így törekszik előre, sokra viheti.”

Vasuti katasztrófa

a törvényszék előtt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19

Az aradi kir. törvényszék főtárgyaló tanácsa ma és tegnap tárgyalta azt a hatalmas bűnügyet, mely az emlékezetes gyoroki vonat-összeütközés nyomán indult meg. A bűnügy előzményei a következők:

Tavaly január 13-án hajnalban 4 óra után indult sűrű ködben Aradról Erdély felé az államvasutak 680. számú tehervonata, melynek Gyorokon kellett volna találkozni 6 óra 40 perckor a Tövis felől Aradra érkező másik tehervonattal.

A paulisi állomáson volt a második találkozó, ahol az aradi vasút várni az Erdély felől érkező tehervonatot.

A tehervonatok járása és találkozására azonban igen sűrűn szokott változást szenvedni a szállításra váró terhek mennyisége és a személyvonatok közlekedése szerint. A menetrendben, vagy a találkozásokban beálló változásokat aztán táviratilag közlik egymással az egyes állomások vezetői. Így történt ezúttal is. Paulisról jelezték hogy a második tehervonatot, a 641-es számú onnan elindult s Barackán várja be az aradit.

Kévéssel a jelzés megérkezése után az Arad felől Gyorokra érkező tehervonatot, mielőtt az első vonattal Gyorokon való találkozást bevárta volna, az állomásról kiindult. A vonatvezető azonban megfélekedezett arról, hogy előbb Gyorokon kell bevárnia az első 661-es számú tehervonatot, abban a tudatban, hogy Barackán találkozás lesz, jelt adott és a gyoroki állomásról kiindította az Aradról indult 680-as.

Alig haladt két kilométernyire a gyoroki állomástól a tévesből elindított vonat, a ménesi kanyarulatnál, szemben a vincellériskolával, teljes sebességgel közeledett az erdélyi tehervonattal.

Mind a két mozdonyvezető észrevette néhány méternyi távolságból a közlő szerencsétlenséget, s mindketten azonnal ellengőzt adtak. Ekkor azonban már késő volt, az összeütközést nem lehetett elkerülni. Mindkét vonat teljes sebességgel haladt. Erős fűtlyel jelezték a veszedelmet, mire a vonatkísérők is figyelmesekké lettek, az erős ellenfék azonban alig lassított valamit a sebességen, s a két vonat szörnyű robajjal egymásba ütközött.

Utolsó percben, mikor a két vonat már már egymáshoz ért, ugrottak le a fékezők a vagonokról, melyek köszénnel, nyers vassal és fával voltak terhelve. A nagyobb sebességgel haladó tövisi vonat fűtője, Farkas Zsigmond az első áldozata a szerencsétlenségnek. Mikor a mozdonyról le akart ugrani, lábát elkapta a mozdony felhágója s a vonat kerekéből elvágta a szerencsétlen embernek jobb lábát, karját, felső testének jobb oldalát pedig teljesen összeronsolták.

Közvetlenül ezután következett be az összeütközés. A mozdony szerkocsija, mely szinig tele volt köszénnel, az összeütközés folytán kisiklott, feidült s Farkast, aki féltessel a pályatest mellett feküdt, maga alá temette. Mint utóbb kiderült, a fékező az összeütközés előtt egy pár perccel még aludt.

Az összeütközés következtében Nagy Endre mozdonyvezető a karján és lábán, Vári Gyula málházó fején és karján, Hajdu Arzén, az Erdély felé menő vonat vezetője pedig fején és nyakán szenvedett sérüléseket.

A szerencsétlenség oka mulasztás volt. Hajdut már Aradon figyelmeztették arra, hogy Gyorokon találkoznia kell s ő mégis megállás nélkül haladt át a gyoroki pályaudvaron. Hajdu avval védekezett, hogy a gyoroki állomáson senkit sem talált, s Szabó István váltóór nem állította tilosra a váltót.

A vasut a vonatösszeütközésből 84942 korona kárt szenvedett. Hét kocsi és két mozdony teljesen hasznavehetetlenné vált.

Az ügyészség vádiratot adott ki Hajdu Arzén, Szabó István, Mátyásfi Gerő vonatvezető és Kiss Imre gyoroki forgalmi tisztviselő ellen.

A tárgyaláson Fábian Lajos dr. ítélőtáblai bíró elnökölt. A vádat Szokolczay Lajos kir. ügyész, a védelmet Czédly Károly dr., Ludig István dr. és Szilvassy László dr. képviselték.

A bíróság 22 tanut hallgatott ki, köztük Szij Imre máv. tisztviselőt és Kamaás Béla máv. főmérnököt, mint szakértőket.

A törvényszék ma hirdette ki az ítéletet, melylyel Szabó István váltóór 10 hónapi és Hajdu Arzén vonatvezetőt 6 hónapi fegyházra ítélte. Mátyásfi Gerő vonatvezető ellen az ügyész elejtette a vádat, Kiss Imrét a bíróság felmentette, az elkövetők felebbezték.

A király Budapesten.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 19.

Szent-István napjának előestéjén a király a magyar fővárosba érkezett. A király látogatásának rég volt nagyobb jelentősége, mint most, a mikor egy részt a politikai válság megoldása érdekében jön Budapestre a király, másrészt pedig a látogatás a magyarok egy nemzeti ünnepére esik, a melynek megünneplésében az uralkodó is részt vesz. A király megérkezéséről fővárosi tudósítónk a következőket táviratozza:

A király ma este hét óra harminc perckor Bécsből ide érkezett. A királyt óriási lelkes fogadtatás várta. A pályaudvaron és az utcákon soha annyi ember nem várta a felséget mint most.

A pályaudvaron csupán a hatóságok képviselői fogadták hivatalosan a királyt, a ki néhány szót váltott velük, azután kocsiba ült és egyenesen a királyi várba hajtatott.

A király részt vesz holnap Szent-István napján a Mátyás-templomban tartandó isteni tiszteleten, de a körmenetben nem.

A vártemplomban, a mai misén tették ki köztiszteletre a Szent Jobbot a templom szentélye elé, ahol alabárdos koronaőrök őrzik.

A király holnapi programja egyébből nem fog állani. Péntek reggel kezdi meg a király a politikai válság ügyében meghívott politikusok fogadását.

TANÜGY.

A felsőbb leányiskola.

Az Aradváros által segélyezett magán felsőbb leányiskolában f. é. szeptember hó elején az első, második, harmadik, ötödik és hatodik osztálya nyílik meg. Az egész intézet nyilváníthatósági joggal bírván, a tanulók államérvényes bizonyítványt kapnak; az ötödik és hatodik osztály tanulóiban azonban egyelőre magántanulóknak tekintetnek, kik az intézetben lesznek vizsgálatot.

A felsőbb leányiskola főcélja művelt, a női élethivatáshoz tartozó ismeretekben jártas, a jelenkor igényeinek megfelelő műveltséggel bíró nőket képezni, kik akár mint kenyérkeresők, akár családi élethivatásukban feladatuknak megfelelni képesek. Ily szempontból az intézet kiváló súlyt fektet a modern idegen nyelvek (német, francia) és kézügyességek (rajz, kézimunka) tanítására. A többi tantárgy tekintetében pedig, az iskola középiskola lévén, a tanterv szoros egyezést mutat a fiuközépiskolával, főleg a gimnáziummal.

Az első osztályba a növendékek negyedik elemi osztályu bizonyítvány, vagy felvételi vizsgálat alapján vétetnek fel. A második és harmadik osztályba beiratkozhatnak azok, kik megfelelő alsóbb osztályu bizonyítványt, vagy kellő előkészültséget és kort mutatnak ki. Az ötödik osztályba léphetnek azok, kik a polgári leányiskola negyedik osztályát sikerrel végezték.

A felsőbb leányiskola hatodik osztályából a tanuló a tanítónképező harmadik évfolyamába vétetik fel, azonban néhány tárgyból különbözeti vizsgálatot kell tennie. E tárgyak tanításáról az igazgatóság gondoskodik.

A tudományos kenyérkereseti pályára törekvők a felsőbb leányiskola hatodik osztályának végeztével, ha a megfelelő kiegészítő gimnáziumi tanfolyamon résztvettek, felvételi vizsgálatot a gimnázium hetedik osztályába léphetnek fel.

A kiegészítő gimnáziumi latin tanfolyamot az igazgatóság díjmentesen tartja fenn a tehetségesebb növendékek számára.

A női felügyeletet minden osztályban külön, egy — a miniszteri rendelet értelmében — polgári iskolai oklevéllel bíró tanítónő gyakorolja.

Tandij az első, második, harmadik osztályban évi 120 korona, mely havi részletekben is fizethető; beiratási díj: 20 korona. Az ötödik és hatodik osztályban a tandij évi 200 korona, mely szintén havonként is fizethető. Beiratási díj: 10 korona.

Az intézettel kapcsolatos internátusban vidéki jelentkezők évi 600 korona ellátási díjat fizetnek. A zongora tanításért évi 100 korona külön díj fizetendő. Az internátusi díjak havonként is fizethetők. A növendékek a leggondosabb nevelésben és ellátásban részesülnek s főleg a francia és német társalgásban gyakorlatot szereznek. Az internátus igazgatója és vezetője özv. Sváby Pálné szül. Turtsányi Gizella. Minden, az intézetre vonatkozó közelebbi felvilágosítással akár személyesen, akár levélileg az igazgatóság készséggel szolgál.

Az intézet a városi iskolák tantermeiben van elhelyezve, de a beiratások az intézeti internátus irodájában lesznek, a Rákóczi és Hasszinger-utca sarkán, I. em. a Porter-bazári átjáró háznak Hasszinger-utcai kapujával szemben, augusztus 25-ikétől szept. 3-ig bezárólag naponként d. e. 10—12. és d. u. 3—5-ig vagy esetleg 28-ikától fogva az igazgató magánlakásán Lázár Vilmos-utca, Földes-ház II. em. Dr. Somogyi Gyula, igazgató.

(—) Az újszentannai áll. polgári fiúiskolában szeptember hó 1-től 6-ig délelőtt lesznek a beiratások; a javító- és felvételi vizsgálatok pedig szeptember első 3 napján délután tartatnak meg. A rendes tanítás 7-én kezdődik. A vidéki tanulók elszállásolásában az igazgató készséggel segítkezik.

(—) Magánvizsgálatok. Az aradi községi polgári fiúiskolánál az 1908—904. tanév elején a magánvizsgálatok augusztus 29-én d. e. 8 órakor tartatnak meg. Almási T. Pál, igazgató.

A waggongyár estélye.

(A dalkör és a zenekar hangversenye.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

Az aradi waggongyár dalosköre és zenekara ma este a Kass vendéglőben sikerült hangversenynyel pótolta a színház hiányát. A közönség kitűnő kárpótlást talált a sok élvezetet nyújtó hangversenyben, a mely különösen érdekes volt azért, mert ez estélyen előadott énekszámokkal megy át a waggongyári daloskör holnap Temesvárra, az országos dalversenyre, a hol egy kötött versenydallal vesz részt a küzdelemben. König Péter „Dal a dalról“ című szerzeménye ez, melylyel az egyes versenyző daloskörök be fogják mutatni ügyességöket és tanultságukat. A waggongyári daloskör ma esti hangversenyén oly összevágó, szabatos előadásban mutatta be készültését, hogy a győzelem határozott reménye kíséri azt Temesvárra.

Zichy Géza gróf „Szerenáda“-ját, mely egyike a legnehezebb zenei alkotásoknak, a dalkör pompás könnyedséggel adta elő. A mű nehézségeivel könnyen és sikerrel küzdött meg.

Egy másik versenydalt is adtak elő. Ez szabadon választott dal s a címe: „Busan dalol a madár“, Nikolits S. sikerült szerzeménye. A dalkör tüzzel, gyújtó hatással vitte diadaira a zenemű szépségeit. Az árnyalatok színezése erős iskolázottságra vall.

Népdalegyveleg is szerepelt a műsorban és az utolsó tréfás dallal rendkívül zajos hatást ért el. Utóljára Huber „Szabadság dalá“-t énekelte el s itt megmutatta, hogy nemcsak a karnak van iskolázottsága, hanem a szólókra is kitűnő hanganyag áll rendelkezésre.

Az egyes énekszámok között a waggongyári zenekar adott elő jól megválogatott hangverseny darabokat. A zenekarról elég annyit mondani, hogy tökéletesen felejtette a katonazenekart.

Közönség szép számmal volt az estén. A waggongyár részéről ott volt Markóczy Lajos igazgató nejevel, Kwitschala Henrik nejevel, Sailer Károly nejevel, Ilts Milosné (Belgrád), Ohnheiser Henrik és neje, Joób Gusztáv, Fritsz Ferenc nejevel, Wappl Viktor nejevel és a gyár tisztikarának még több tagja.

Szent-István napja.

(A nemzeti ünnep.)

Arad, augusztus 19.

A legelső magyar királyra emlékezünk a mi nagy nemzeti ünnepünkön: Szent István napján. Az időközön által elvisz a gondolat ahhoz a legendás alakhoz, aki a megszerzett Magyarországot megtartotta. Hogy az ő akarata beteljesedett, azt érezzük, mert ime megvagyunk, élünk, itt ezen a földön; de egyben feltámad a gondolat, hogy úgy élünk-e, amint a nagy király ezt akarta egykoron. Bizony nem lelünk megnyugvást, mert nem így képzelhette a magyar nép élete folyását; nem lelünk megnyugvást, mert hogy ez így van, annak magunk vagyunk okai mindenekelőtt.

A szent jobbkéz, mely szimbóluma a mai napnak, mintha intene, hogy a helyes utra térjünk; s nemzeti érzésünk fellángolásában, ünnepi magunkbaszállásunkban meg is fogadjuk az intést. Nagy szükség van a hétköznapi városban erre az ünnepre, a szent jobbkéz napjára, hogy a régi időkből bizodalma, erőt merítsünk a jövőre.

Az egész ország örömmel fogadja Szent-István évfordulóját, s kiemelkedik egy napra a hétköznapi életből, hogy zászlódszél, imádsággal,

s ami mindennél több: őszinte érzéssel köszöntse az ünnepet.

Aradvárosa sem feledkezett meg a szép alkalomról. Ma este vette kezdetét az ünneplés kivilágítással, zenés körmenettel. Az Attila-téri laktanyától indult el a körmenet: lámpát vivő tűzoltók és a waggongyári zenekar. A mellékutcákon át az Andrassy-téren végighaladtak hangos zeneszóval, s a városháza és megyeháza előtt megállapodtak, több darabot eljátszva. Az Andrassy- és Szabadság teret óriási közönség lepte el.

Holnap, Szt. István napján lesznek a templomi ünnepek. Reggel fél nyolc órakor a minoriták Kölcsey-utcai templomában misét mond Zárkóvy Bonifac lelkész, utána beszédet tart Monay Ferenc, kinek ez Aradon utolsó prédikációja, miután Marosvásárhelyre megy mint az ottani teológiai vezetője. Monay ezután elvezeti a körmenetet a kórházi Szt. István kápolnához, hol Wild Endre és Egger István segédletével misét mond. A kórházról való visszatérés után, tíz órakor az ideiglenes templomban ünnepi mise lesz, melyet Supka Béla házfőnök tart, fényes segédlettel. Itt megjelennek a hatóságok és hivatalok képviselői.

Szokás szerint, az aradi minorita rendház egy tagja tart istentiszteletet a kurticsi Szent-István kápolnában is. Ezuttal Brogyán Kálmán lelkész megy ki Kurticsra, hol misét mond és ünnepi beszédet tart.

HIREK.

Az „Arad“ hajó lobogója.

— Ünnepe a tengeren. —

Arad, augusztus 19.

Messzi Dél-Oroszországból, Nikolajev kikötővárosból sürgöny érkezett ma Institoris Kálmán polgármester címére. A sürgönyt Arad küldte Aradnak: Arad gőzhajó — Aradvárosának.

A városunkról elnevezett hajónak tudvalevőleg diszes selyemlobogót küldött Arad még a múlt esztendőben. A zászlót most tüzték ki a hajó árbócára először, a király születésnapja alkalmából.

A hajó kapitánya ezt az ünnepi aktust alkalmasnak tartotta arra, hogy Arad várost értesítse róla. Az eseményről sürgönyt menesztett, melynek német szövege magyar fordításban ez:

Institoris Kálmán polgármester urnak
Aradon.

A konzul és a cári kikötőkapitány jelenlétében Blindermann asszony először tüzte ki az „Arad“ gőzös ormára az ajándékozott zászlót. Ebből az alkalmából szerencsét kíván Arad városának.

Sichich kapitány.

Nikolajev (Dél-Oroszország.)

A sürgöny egy kis büszkeségre késztet, elgondolván, hogy messzi, idegen vizeken létezik egy darab hatalom, egy hajó, mely a mi városunk nevét viseli, s mely, amikor ünnepe, kitűzi a lobogót, ezzel a büszke felirással: Arad.

— Királyunk látogatása Londonban. Londonból jelentik: A „Daily Mail“ közlése szerint Ferenc József király megígérte, hogy ha csak a körülmények engedik, a jövő évben Londonban viszonzni fogja Edeárd király bécsi látogatását, mely tudvalevőleg e hónap végén lesz.

— A király huszárai Aradon. A királygyakorlatok ideje alatt a 4. (budapesti) hadtestből hatvan löny lovas-osztályt rendelnek ki, hogy az a felségnek, illetve táborkarának szolgál-

tára álljon. A 4. hadtest parancsnoksága értesítette Arad városát, hogy ez a lovas-csapat augusztus 29 én Aradra érkezik és egy napos pihenő után tovább vonul. A hadtestparancsnokság a tanácsot az átvonuló huszárok egy napi elszállásolására hívta föl.

— Angol lap királyunkról. Londonból táviratozzák: A Morningpost Ferenc József király születésnapjának cikket szentel, a melyben azt mondja, hogy nagy szerencse Ausztria-Magyarországra, hogy a nehézségek és a viszontagságok korszakában oly uralkodó áll élén, a ki rendkívüli tehetségekkel felruházva, rendíthetetlen kötelességűséggel eltöltve, és birodalma iránti forró őszintén szeretettel áthatva, emellett kimeríthetetlen türelemmel rendelkezik. Össze lehetne hasonlítani Ferenc József uralkodását Erzsébet angol királyné uralkodásával. Mindkettőjük uralma alatt legyűzték a múlt nehézségeit és előkészítették az utat a jövő haladása és boldogsága számára.

— A király születésnapja. A király hetvenharmadik születésnapját a vidék községeiben is megünnepelték. Medgyesbodzásán zászlódszél öltöttek az összes középületek, sőt számos magánházon is lengett zászló, délelőtt kilenc órakor ünnepies nagymise volt a róm. kath. templomban, nagy közönség jelenlétében. Ott voltak: a községi előljáróság, az állami elemi iskolai gondnokság, tanítói kar stb. Az ifjúságból alakult énekkar hazafias énekeket adott elő.

Buttyiban, mint levelezőnk írja, szintén megünnepelték a király születésnapját. A községnek mind a három templomban ünnepi istentisztelet volt, az előstén pedig az utcákat díszesen kivilágították.

A külföldön is ünnepelték ezt a napot. Konstantinápolyban a nagykövetségi templomban ünnepies tedeumot tartottak, a melyen jelen volt Calice báró osztrák-magyar nagykövet, a nagykövetség és a konzulátus személyzetével, a Taurus osztrák-magyar állomáshajó törzskara, a Lloyd tisztviselői, az osztrák-magyar oltalom alatt álló templomok, iskolák és intézetek vezetői és az osztrák-magyar gyarmat számos tagja. Az istentisztelet után a nagykövetségi palotában az osztrák-magyar gyarmat ünnepies fogadása volt, mely alkalommal Doktor bankár, a Ferenc József egyesület elnöke, azt a kérelmet terjesztette elő, hogy az egész gyarmat tiszteletteljes szerencsekívánatait juttassák a trón lépcsőjéig. A nagykövet lendületes beszéddel válaszolt, a melynek végén ő felségét életette, amit a jelenlevők nagy lelkesedéssel fogadtak. A nagyvezér, a külügyminiszter és az egyháziok megozítottak által fejezték ki szerencsekívánataikat. Délután a nagykövet a jeníkői nagykövetségi palotában a szultán külön küldöttét fogadta. Este ebéd volt, a melyen a nagykövetség személyzete és az osztrák-magyar gyarmat előkelőségei vettek részt. A Taurus állomáshajó és a Lloyd hajók este fényesen ki voltak világítva.

— A lengyelek Budapesten. Fővárosi tudósítónk táviratozza: Igaz vendégszeretettel s nagy lelkesedéssel fogadta szerdán délelőtt a főváros közönsége a körükbe érkezett lengyel vendégeket. A vendégeket fogadó nagybizottság a Sas-körben gyülekezett s onnan vonult a tudomány-egyetem központi épülete elé, ahol a fővárosban időző csekély számú egyetemi ifjúság csatlakozott hozzájuk, később pedig a lengyel egyesület tagjaival meggyapardva vonult a fogadó-bizottság a keleti pályaudvarhoz. Az érkező lengyelek ünnepélyes fogadása alkalmából a főváros házi lobogódszél öltöttek s a Kerepesi-úton végig ezernyi néptömeg foglalt már kora reggel helyet. A Baross-téren állottak fel zászlóik alatt azok az egyesületek és testületek, melyek a lengyelek fogadására kivonultak. A keleti pályaudvar érkezési oldalán szintén hatalmas néptömeg foglalt állást, várva az ünnepélyes fogadtatást. Bent a Perronnon Pavlik rendőrfelügyelő tartotta fen díszrubás rendőreivel a rendet. A pályaudvar főhomlokzatánál levő teret, ahol a fogadtatás lefolyt, a rendőrség még kellő időben kordonnal elzárta.

Erre az elzárt területre csak a Nemzeti Szövetség, a Sas-kör, a Lengyel-kör s a különféle küldöttségek tagjait s a sajtó képviselőit bocsátották. A lengyeleket hozó vonat 10 óra 45 perckor érkezett meg. A piros lengyel díszruhába öltözött lebergi polgári zenekar a Rákóczi-indulóba kezdett s a közönség lelkes éljenzessel fogadta a nem teljes számban érkező lengyeleket. A főbejáratnál a lépcső felső fokain állott meg az érkező lengyelek csapata, melyet a tömeg dörgő éljenzessel fogadott. A lengyelek zenekara a Himnuszt játszotta el üdvözlés gyanánt, mire a városi cigányzenekarok a lengyel himnuszsal feleltek s a közönség velük énekelte. Majd újra felzúgott az éljen, melynek elhangzása után Zseni József üdvözölte magyar nyelven az érkező vendégeket. Az üdvözlő beszédre Paracharák József, a lengyel kirándulók elnöke felelt, majd dr. Kovács Ernő a lengyel egyesület nevében lengyel nyelven üdvözölte az érkezőket. — A hölgybizottság egy tagja nemzeti színű szalagos virágot nyújtott át az érkezők elnökének, majd folytonos zúgó éljenzés között ültek kocsikra s mentek a Royalban és az Angol királynőben levő szállásaikra s onnan a Margitszigetre rándultak.

— **Dalosok kegyelete.** Holnap kezdődik Temesvárott az országos dalosverseny, melyen az ország minden részéből teméntelen dalkör vesz részt. A versenyző dalkörök nagy része már ma Temesvárra utazott. Egy részüket az utjuk Aradon vezetett keresztül. Többen ezek közül, a kiknek nem volt azonnal csatlakozásuk a Temesvár felé induló vonattal, hazafias módon értékesítették azt az időt, mely a várakozás miatt rendelkezésükre állott. Kocsira ültek és bejártak a városba, ahol megnézték a Szabadság-szobrot s meglelték az ereklyemuzeumot. A dalosok többnyire jelvényt, egyforma színű és alakú kalapot viseltek, a minnek révén feltűnővé váltak. Mikor aztán a hazafias kirándulás látnivalóiból kifogytak, visszakocsiztak a pályaudvarra.

— **Országos sütőkongresszus Aradon.** Az országos sütőipari kongresszus előkészítő bizottsága tegnap délután a budapesti iparos körben Spolarits György elnöklésével ülést tartott. A kongresszus hódoló táviratot intéz 5 felségéhez, ezután Gelléri Mór megnyitja a gyűlést, Spolarits György bemutatja az üdvözlő leveleket, végül megválasztják a tisztikart és ezután térnek át a napirendre tűzött kérdések tárgyalására. Egyik jegyzőnek Edvi-Ilés László aradi kamarai titkár választották meg. A kongresszus elnökevé Spolarits Györgyöt, alelnöknek Kristyó János aradi kereskedelmi és iparkamarai elnököt és Ruttersmied Károlyt jelölték. Elnök jelentette, hogy a kereskedelmi miniszter képviseletében Diószeghy József miniszteri titkár lesz jelen a kongresszuson. Spolarits elnök végül jelentette, hogy a kongresszus legfőbb tárgyát: a vasárnapi munkaszünet kérdését az első ülés napirendjére tűzték ki. Az előtervezet a kereskedelmi miniszterhez menő küldöttségbe Kristyó Jánost, Lambrecht Frigyes, Korstsche Jánost, Hirschhorn Jakabot, Faludy Ágostont jelölte és nagyobb bizottságot küldött ki a háziipar és az ipartörvény revíziója ügyében. A sütőházi ipar elleni védekezés szabályainak a kidolgozására alakuló bizottságba Fischer Samu aradi sütőmestert is megválasztották. Kristyó János indítványára az előkészítő bizottság elhatározta, hogy a legközelebbi országos sütőkongresszust három év múlva Szendrőn hívja össze.

— **Halálhírek.** Kertay Ede, a jeles aradi zenetanár és zene-zerző tegnap éjjel meghalt. Kertay hosszú időn át ének- és zenetanára volt az aradi tanítóképzőnek; néhány év előtt betegsége miatt vonult nyugalomba. Szívbeteg volt; a télen át feküdt, de utóbb jobban lett; később ismét ujult erővel támadta meg a szívbetegsége, melynek halálát okozta. Kertay ügyes zeneszerző

volt, több temploméneket, közöttük egy dallamos *Ave Mariát*, több ifjúsági éneket szerzett, majd a színpadon is kísérletet tett. *Villanykorcsák* címen operát írt, a melyet az aradi színházban adtak el. Nején kívül két leánya és kiterjedt rokonság gyászolja.

Ozv. *Poppé* Tivadarné, született ujházi *Lengyel* Mária ma, hetvenkét éves korában elhunyt. Az elhunytban *Poppé* Károly aradi kereskedő édes anyját gyászolja. E hó 30-án délután 8 órakor temetik a közép-utca 25. számú házból.

— **Magyar képzőművészeti kiállítás Lipszében.** E hó végén a lipszei Messe idején magyar képzőművészeti kiállítás lesz Lipszében *Pietro dell'Vecchio* kiállítási termeiben. A kiállításban, a mely az új magyar festészetet legjobb alkotásaiban akarja a német közönségnek bemutatni, modern művészetünk legjobbjai vesznek részt, még pedig elsőrangú műveikkel. Megemlítjük közöttük a következőket Boruth Andor, Bosznay István, Fényes Adolf, Ferenczy Károly, Grünwald Béla, Glatz Oszkár, Kernstock Károly, László Fülöp, báró Mednyánszky László, Manheimer Gusztáv, Márk Lajos, Mihalik Dániel, Rippl Rónai, Kriesch Arpád, Nagy Sándor, Ujváry Ignác, Zombory, Poll Hugó stb. A szobrászok közül Kalmár Elza, Kallos Ede, Bezeredy Gyula, Ligeti Miklós, Telcs Ede és Vedress Márk. A kiállítás iránt nagy az érdeklődés már annál is inkább, mert a magyar modernséget ily alkotásaiban így együtt még alig láthatták a németek. A tárlat augusztus végén nyílik meg. Reméljük, hogy művészeink számára nemcsak erkölcsi, hanem nagy anyagi sikert is hoz.

— **Eljegyzés.** *Iványi* Lajos, a Weisz és Rosenberg borkereskedő cég üzletvezetője eljegyezte özv. *Vogel* Ignácné urnó kedves és szép leányát, *Mariskát*.

Brunner Lajos, volt aradi, jelenleg tuzsádi kereskedő eljegyezte *Kristó* Etelka urhölgyet.

— **Halál a fegyvergyakorlat alatt.** Szomorú sors érte az aradi 3. huszárezred egy tartalékos huszáriját. *Szavak* Tamás szarvasi illetőségű huszonhat éves parasztagdát. Bevonult a napokban fegyvergyakorlatra, azonban még föl se vehette az uniformist, a melyben a próbaháború végigküzdhette volna: e hó 17-én hajnali négy órakor a kaszárnyában összeesett és meghalt. *Spatz* dr. ezredorvos konstatálta, hogy a halál oka szívszélhűdés volt. Miután ekkor már katonai „állományba” volt, holttestét a várbeli csapatkórházba vitték, s tegnap, mint katonát temették el a Mikalaka alatti katonai sírkertbe.

— **Hazafias tót lelkész.** Turócszentmártonból táviratozzák: *Klimó* Vilmos pribáci (Turócmegye) evangélikus lelkész a királyi koronás arany érdemkeresztel tüntette ki huszonöt éves lelkészi jubileuma alkalmából az egyház, iskola és közügyek terén kifejtett buzgó tevékenységéért. A pribáci evangélikus egyház *Nemes* Károly királyi törvényszéki bíró, egyházfelügyelő elnöklése mellett rendkívüli közgyűlést tartott a templomban, a melyben az egyházi tagokon kívül ifj. *Justh* György főispán is megjelent, a kinek javaslatára törént a legfelsőbb kitüntetés. A főispán lelkes beszéd kíséretében tüzte mellére a kitüntetett lelkésznek a rendjelet. A főispán lelkes beszédében különösen kiemelte, hogy *Klimó* Vilmos a tanuló ifjúságának nemcsak jeles tanítója, hanem egyszersmind ezen ifjúság hazafias szellemében való neveltetésnek buzgó apostola. A midőn tehát a feladatának — így végzé a főispán beszédét — készséges örömmel teszek eleget, ezen kitüntető rendjelet, mint főtisztelendőséged igaz érdemei legszebb elismerését, itt az Isten dicsőségére rendelt eme szép hajlékban, mely egyúttal főtisztelendőséged magaslatos hivatásából folyó hazafias működésének valódi diadalhelye, szívem ama legbensőbb óhajával nyujtom át, hogy a mindenség uralma főtisztelendőségednek mindig a legjobb előmozdítására irányzott mindnyájunknak becses életét még számos asztendőn keresztül tartsa meg s hogy nemes törekvései utánzástámogató példaként ra-

gyogván, minél több követőre találjanak. S ez a lelkész meg is érdemelte királyának ezt a kitüntetését és a katolikus főpánnak e rendkívüli meleg szavakban foglalt elismerését, mert a tót nemzetiségi veszedelmes törekvéseknek gyújtópontján ő meg még egy lelkész-társa az egyedüliek, akik a közoktatás és a közügyek terén a magyarsággal vállvetve küzdenek az izgatók ellen és a templomokat magyar szavú isteni tiszteletnek is megnyitják. Jellemző, hogy e szép lelkészi jubileumon *Klimónak egyetlen egy tót papjáról sem vett részt*, mivel hazafisága miatt *renegátnak* mondják.

— **Veszedelmes örült.** Az aradi határban egy veszedelmes embert fogtak el. *Alb* Traján a neve, ópécskai vagyonos földműves, kit mint közveszélyes örültet öriztek Pécskán. Nemrég összeszurkálta a fellegét, azután el akarta vágni a saját nyakát, de ez nem sikerült neki. Miután elmebetegnek látszott, a pécskai községhezát örizték. Tegnap este valami tüzilárma volt a községhezátán, s e közben megszökött. Ma hajnalban a motoros vasut egy alkalmazottja elfogta, amint Arad körül barangolt, s a városházára vitte. Ma Pécskára szállította a rendőrség.

— **A szent István-napi munkaszünet.** A Szent István-napi munkaszünet tárgyában a hivatalos lap mai száma a kereskedelemügyi miniszter következő rendeletét közli: Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről szóló 1891 évi VIII. törvénycikk 3. §-a alapján, a belügyi és földművelésügyi miniszter urakkal, illetve a horvát-szlavon-dalmát bán urral egyetértőleg, ez évi június hónap 13-án 28 559. szám alatt kibocsátott rendeletem II. B) pontjába nyomdabírási csuszott be, melynek következtében idézett rendeletemnek nyomtatásban megjelent szövege szerint Szent István-napján a mészáros-, hentes- és kolbászkészítő iparnál sem az elkészítés, sem az elárulás és szállítás, mely munka júniusban vasárnapokon déli 12 óráig végezhető, nincsen megengedve. Minthogy a fogyasztó közönség igényei megkövetelik, hogy Szent István-napján déli 12 óráig friss húst szerezhessenek be, az említett nyomdabírási kikötésül ezennel elrendelem, miszerint Szent István-napján a mészáros-, hentes- és kolbászkészítő iparnál az elkészítés, elárulás és szállítás éppen úgy, mint vasárnapokon, déli 12 óráig végezhető.

A Szt. István napi munkaszünetről különben a miniszter legutóbbi rendelete a következőképen intézkedik: *egész nap* folytathatók az üzemek, melyeket félbeszakítani lehetetlen: mész-, téglagyártás, légszuszogás, malom-, szeszipar stb.; *déli 12 óráig*: a borbélyipar, gyorsárú fuvarozása, sör, baromfi és romló természetű élelmi szerek árusítása, a kisiparba vágós sürgős javítási munkák, pékekhez vitt élelmiszerek sütése; *10 óráig*: a napi élelmiszer körébe tartozó cikkek, só liszt, cukor, kávé, bor, csomage, zöldség, péksütemények elárúsítása és utóbbinak házhoz való szállítás. Más áruk sem a piacokon, sem az üzletekben nem árusíthatók.

— **Kóburg Lujza adósságai.** *Kóburg Lujza* hitelezőinek ügyvédje a keresetlevelet, a mely a pör alapját képezi, nyilvánosságra hozták. Ebből kiderül, hogy Kóburg Lujza mindaddig, míg gondnokság alá nem helyezték, összesen *tizenkét millió frankra* rugó adósságot csinált. Ebből a nagy összegből csak aránylag kicsi rész került a hercegnő kezébe. A nagyobb részt valószínűleg az uszrakamat nyelte el. Mikor azután Kóburg Lujzát gondnokság alá helyezték és a bécsi főudvarmesteri hivatal, mint gondnoki hatóság megkezdte működését, Kóburg Fülöp herceget kötelezte, hogy feleségének minden adósságát kifizesse. A kötelezettség alól a herceg nem vonta ki magát, de a rendelkezésére álló összegből a hitelezőket nem tudta teljesen kiegészíteni. Egyezsége lépett velük, melynek alapján a felajánlott összeggel beérték, de azzal a feltétellel, hogy a határolt összegre is igényt tartanak, ha a hercegnő vagy örökség útján, vagy más uton új vagyonhoz jut. Ez az eset most a hitelezők véleménye szerint *Henriette* belga ki-

rállyne halálával bekövetkezett, ha ugyan, és éppen ez a vitás kérdés, a belga királyi pár házassága vagyonszövetség alapján kötött. A hiteltelzők ügyvédjei ezt akarják bebizonyítani.

— **Rémhírek a hadgyakorlatokról.** A mint minden hadgyakorlat alkalmával, most is szárnyra kelnek különféle rémhírek a manőverekben járó katonák felől, legtöbbször azonban kevés alapjuk van. Most az a hír járja, hogy a hadgyakorlatra készülő emberek között *tífuszjárvány* pusztít. Egy szegedi lap — állítólag egy önkéntes levele nyomán — azt írja, — hogy a Nickyfalván állomásozó *aradi 33. gyalogezred legénysége közt is föllépett a tífusz.* Levelében írja az önkéntes, hogy: a nickyfalvi kutak vize elapadt s a katonák most dögletes posványvizet isznak, azt is úgy hozzák tömlőkben messze tájakról. De nem is ihatik senki akkor, amikor megszomjazik, hanem csak kommandóra. A hír annyival kevésbé valószínű, mert az aradi gyalogezred nem is Nickyfalván állomásozik. Egy másik szegedi lap levelet kapott a hadgyakorlatokról, s abban a többek közt ezt írja egy katona: „A tífuszról pedig szó sincsen. Csak szenzációhajhászat élvezhette a hír szerzőjét, hogy ilyen komoly dologgal vakmerő játékot űzzön. Hogy mily sok fölösleges aggodalmat okoz egy ilyen hebehurgyán világgá bocsátott hír, az bizonyítja a sürgönyök és expressz-levelek halmaza, amelylyel az aggódó szülők és rokonok Száskost elárasztják. Persze aztán mindenki szidja azokat a lapokat, amelyek a hírt hozták és az ezred vezetősége pedig nyomoz a hír eredete után.”

— **A lugosi román püspök gyásza.** *Hosszu* Vazul dr. lugosi görög-katolikus püspök édes anyja hatvanhárom éves korában meghalt Nagyszébenben. Holtestét Marosvásárhelyre szállították, a hol ma a családi sírboltba helyezték el.

— **Szökés a mézeshetek alatt.** Egy fiatal szegedi *alsóvárosi* menyecske ugyancsak hamar megunt a Hymen rózsálcáit. Alig néhány napja, hogy bekötötték a fejét és máris izgatónak találta a kalandos életet a családi tűzhely nyugalmanál. Ma délelőtt nyomtalanul eltűnt a tizenhétéves *Polyák* Kornélia Szentháromság-utca 25 sz. lakásukról és mikor a fiatal férj délben hazatért, üledékek helyett az üres lakás várta. Mint az már ilyenkor a regényekben és a szindarabokban lenni szokott: ott volt a hagyományos levél is az asztalon, a melyre a hűtlen menyecske ezt írta:

„Kis uram! Ne várj haza. Elváltak utaink. Te nem vagy oka semminek. Tekints úgy, mintha meghaltam volna. Kornélia.”

A boldogtalan férjnek, mikor magához tért első meglepetéséből, első útja az atyafisághoz vezetett. Ott azt mondták, hogy *Polyák* Kornélia, aki mellesleg mondva, ritka takaros teremtés, mindig a színpadi pályára vágyódott és nem lehetetlen, hogy most már fölépített „művésznőnek” valamelyik truppban, hogy a családi boldogság helyett a hiu dicsőséget keresse.

— **Öngyilkos ezredes.** *Oderberg*ből táviratozák: *Born* Ernő nyugalmazott közös hadseregbeli ezredes ma reggel föbelötte magát és meghalt. Öngyilkosságának okát nem tudják.

— **Pintye György pénzhamisítása.** Megirtuk tegnap, hogy *Pintye* Györgyöt, kinek a pénzhamisítás terén már ismert neve van, ismét hamis pénz gyártáson csípték. *Meszlényi* Antal dr. kir. ügyész az ügyre vonatkozó iratokat indítvány nélkül tette át a vizsgálóbíróhoz, mire *Nyirő* Géza vizsgálóbíró fentartotta a pénzhamisítónak a rendőrség által elrendelt előzetes letartóztatását. Az intézkedés indoka az, hogy sem a rendőrségnek, sem a vizsgálóbíróknak

nincs hivatalosan tudomása arról, hogy *Pintye* ellen, elmebeli állapota miatt, az eljárást egy ízben már beszüntették.

— **Szerény kérelem.** Egy vidéki vendéglős azt tapasztalta, hogy egy idő óta nyomtalanul eltűnnek az evőeszközei, de elvesznek az ujságjai is. Ezért fekete keretben a következő hirdetést függesztette ki a vendéglős helyiségében:

Kérelem!

Félekérem azokat a t. c. vendégeimet, akik elviszik a villáimat, késelmeiket és kanalaikat, hogy ne pakolják be azokat ujságpapírosba, mert néhány vendég olvasni szeretne.

Tisztelettel:

a vendéglős.

A szerény kérelem élénk feltűnést keltett a vendégek között, mert az ujságpapíros igen olcsó csomagoló anyagnak bizonyult. Több vendég azonban annyira szívére vette a figyelmeztetést, hogy azontul papíros helyett — asztalkendőbe csomagolta az evőeszközöket.

— **Két kerékpárlás.** *Burián* Mihály huszár főhadnagyotól, míg tegnap apósánál, *Avarfy* Ferenc ügyvédnél vacsorán volt, ellopták a kerékpárját. A tolvajt *Muntyán* György személyében, az aradi rendőrség körözésére még ma elfogták Ujszentannán. A másik biciklit *Grünwald* Simon kávéstól lopták el szombaton éjjel, kávéházának külön szobájából. A gépet hétfőn *Mikalaka* határában megtalálták. A tettesnek a rendőrség nyomában van.

— **Ismeretlen elmebeteg.** Budapesten, amint tudósítónk írja, tegnap egy rendőr egy uri asszonyt vitt be a főkapitányságra, aki az utcán hirtelen megtévelyodött. A rendőrségen azt mondta, hogy ő dr. *Bozók* Jenő orvos felesége. A rendőri nyomozás megállapította, hogy az asszony nem *Bozók*né. Az ismeretlen nő gyógyította magát az orvossal és elírt gyógykezelés végett a rendelő óráira. Az orvos azonban nem emlékezik rá. Az asszonynak az a mániája támadt, hogy ő *Bozók*né. A rendőrség kutatja, hogy ki lehet az ismeretlen elmebeteg, aki középtermetű, arca hosszukás, haja őszbevegült, szeme fekete. Fehér blúz, fekete szoknya és sárga cipő van rajta.

— **A vörös szekrény kézírata.** A londoni irodalmi körökben egy csodabogár foglalkoztatja most, amely a maga nemében páratlan. Ez a csodabogár egy regény kézírata, amely egy szép napon — vörös szekrényébe zárva — postán érkezett egy nagy kiadócéghoz, *John Lane*hez. A regénynek a szerzője teljesen ismeretlen, de még tájékoztató sincsen erre vonatkozólag a furcsa küldeményben. Az ismeretlen író még címet sem adott a regénynek. A legkülönösebb pedig a dologban az, hogy a regény — valószínűleg remekmű. Amikor a kiadó elolvasta, lelkesülten kiáltott fel:

— Husz év óta nem írtak ilyet!

Megindult már most a kutatás az ismeretlen szerző után. Ki ő s miért küldte kitűnő munkáját ilyen misztikus módon? A kiadó hasztalanul hívták fel őt hírlapok utján és egyéb módon; hiába keresték a posta révén, amely a vörös szekrénykét szállította, — anonimusan ismeretlen maradt. Ekkor a kiadók egy hét tagu írói bizottságot hívtak össze, négy férfi és három nő író, akik — megkerestették a regényt. Címét ezt adták: „A vörös szekrény kézírata”. A kiadók néhány részét a regénynek megváltoztatták s a szerzőnek, ha majd jelentkezik, úgy kell bebizonyítania a szerzői voltát, hogy ezeket a változásokat felismerje. A könyv aztán megjelent és — igen kapós. Valósággal kapkodják a különös furcsaságot. Ez kelti azt a gondolatot a közönségben, hogy a rejtélyes érkezés a vörös szekrényben, az ismeretlen szerző s minden, ami ezzel összefügg, csak — reklám.

— **Lányi Géza Aradon.** *Lányi* Géza, az ismert nevű zeneművész, aki töröl metszett magyar nótáival tette ismertté nevét, kitűnően szerzett dallásulattal Aradra érkezett és máától kezdve a Központi szálló kerthelyiségében tartja előadásait. A társulat tíz tagból áll s összeállítását *Lányi* Géza tapintatát dicséri, mert azonfelül, hogy kiváló erőket szerződtetett, figyelemmel volt arra, hogy a szórakozásnak min-

den fajtáját nyújtani képes legyen. *Lányi* Géza megnyerte vendégszerelésre *Nichtenhauser* Sándort, a Népszínház tárogató művészt és *Kovács* Sándort, a budapesti operai zenekar gordonka művészt, akik bizonyára nagy élvezetet fognak nyújtani.

— **Hygienikus speciális-cikkek.** Tisztelet olvasóink figyelmét ismételtelen felhívjuk lapunkban hirdető *Reif* I. specialista cégére, *Bécs* I. Brandstättle 3. és legmelegebben ajánljuk eredeti párisi gumi cikkeit egészségügyi célokra.

— **A kik a vidékiekre utaznak.** Most, hogy *Szent-István* ünnepe a sok vidéki ember feljött Budapestre, a családok bőven találhatnak áldozatokat. Így csunyán becsaptak tegnap délután egy *Szolnok*ról Budapestre jött házaspárt. A keleti pályaudvar közelében a férjet megszólította egy uriasan öltözött férfi.

— **Van 4 drb. zálogcédulám, 2000 koronát érő ér éktárgyakról.** El akarok utazni és nincsen pénzem. Vegye meg!

A férjnek eszeágában sem volt a zálogcédulákat megvenni, de az „uriember” addig beszélt, míg végre 40 forintot adott értük. A kínálgatás alatt „véletlenül” arra ment egy másik uriember, aki megállva, végighallgatta a beszélgetést. Majd engedelmet kért, hogy megnézhesse a zálogjegyeket s így szólt:

— Igazán testvérek között megérnek 80 forintot. Ha pénzem volna, azonnal 50 forintot is adnék érte.

Ez a véletlenül arra járó ur persze cinostárs volt, de a szegény vidékiek azt nem is sejtették. Amikor kiakarták váltani a zálogjegyeket, kiderült, hogy azok nem érnek még annyit sem, mint amennyire el lettek zálogosítva. Érdekes, hogy tegnap délután kilenc óra-naszt emeltek a budapesti rendőrségen.

— **A legkényesebb cigarettázók** részéről nap-nap után számos kérdés érkezik hozzánk az iránt, hogy melyik cigarettapapírnak adnánk mi előnyt, a régi hírneves „*Le Griffon*”-nak vagy az újabb ugyanazon forrásból forgalomba hozott „*Le Delice*”-papírnak, mely dacára még csak rövid létezésének már számos kedvelőt szerzett. Mindkét papír egyaránt legkitűnőbb minőségű és a legjobb gyártmány az eddigi készített cigarettapapírok között.

— **Csavargóból milliomos.** Még januárban történt, hogy Budapesten az Aggteleki-utcában félig megfagyva, egy *Stöller* nevű csavargót találtak a rendőrök *Stöller*, aki zágrábi születésű, 31 éves vasuti munkás, évek óta foglalkozás nélkül csavargott és több ízben meg lett büntetve a rendőrség által csavargás miatt, sőt legutóbb ki is toloncolták a főváros területéről. A napokban egy zágrábi ügyvéd, *Liebbein* Sándor dr. járt a budapesti főkapitányságon és *Stöller*nek egy kérelmét terjesztette elő. Az ügyvéd elmondotta, hogy védencének egy *Salzburgban* lakott dúsgazdag nagybátyja halt meg, aki minden vagyonát — körülbelül 800.000 koronát — a toloncra hagyta. Érdekes, hogy életében ez a nagybácsi egyáltalán nem akart tudni csavargó rokonáról, aki többször fordult hozzá anyagi segélyért, de hiába — még egy garast sem akart adni. A könyörgő levelekre mindig azt válaszolta:

— Amíg élek, addig nem kapsz semmit, ha meghalok úgyis tied lesz a vagyonom!

Stöller, minthogy majdnem milliomos, vissza akar térni Budapestre, ahová sok kedves emlék fűzi. Folyamodványában, melyben visszatérését kérelmezi, becsületszavára állítja, hogy jól fogja magát viselni, nem csavarog többé és nem fog a rendőrségnek munkát adni személyével, le akar telepedni és házat venni. A rendőrség valószínűleg megfogja engedni visszatérését ilyen körülmények között.

— **Dr. Schlesinger** Miksa vizgyógyintézete a pozsonyi hegyvilágban nemcsak az ily nemű hazai intézetek között áll első helyen, hanem még a külföldi vizgyógyintézetektől sem marad vissza. Nekünk magyaroknak valóban nem szükséges külföldi vizgyógyintézetet felkeresnünk, mikor Pozsonyban egy ily kiváló és előkelő intézetünk van, mint a dr. *Schlesinger* féle, melyet már kitűnő fekvésénél és mérsékelt áránál fogva is előnyben kell részesítenünk.

— **Általánosan el van ismerve az, hogy** *Weinberger* Ferenc jóhírnevű öröndő, szolid ékszerészünk, Központi szálló oda épület, a közönség a legelőkeltebb és leglelkiesmeretesebb kiszolgálásban részesül, csakis finom ékszer és valódi „*Genfi*” zsebóra, valamint díszesüst és éteszközök dus raktárát a legmelegebben ajánlhatjuk a t. kö-

zónság b. figyelmébe. Saját szakszerű ékszerműhely. Városi és megyei telefon 439.

— **Megnyit a Werschitz-féle párisi bazar szabadság-ter 17. sz. alatt, ahol a legfinomabb francia dupla fehér himzések, csipkék, csipkeruhák, applicatiók, ruha diszek, szalagok maradékokban mesés olcsón árusítanak.**

— **Minden nőnek tudnia kell, hogy a párisi és bécsi kiállítás arany éremmel kitüntetett Balassa-féle valódi angol Ugorkatej azonnal eltünteti szeplőt, májfoltot és mindennemű tisztatlanságot az arcról és annak gyönyörű üdeséget, fiataloságot kölcsönöz, kár tehát várni, mindenki vegye meg még ma. Ara 2 korona, hozzá való ugorka szappan 1 kor., 3 drb. 2 kor. 40 fill. Poudre 1.20 és 2 kor. Kapható Balassa Kornél gyógyszerárában Temesvár, Aradon Vojtek és Weisz uraknál, Krausz Elemér és társai drogueria üzletében, Földes Kelemen gyógyszerárában, Tábor Gyula gyógyszerárában Pécskai-ut 18. sz., ahonnan titoktartás mellett házhoz is lesz küldve. Tessék Balassa féle ugorkatejet kérni.**

— **Dentolin fog-crème a legkedveltebb fogszéplő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon**

— **Kéz és lábizzadás ellen kitűnő a Kossuth gyógyszerész izzadás elleni kenőcs, 1 tégely ára 1 korona. Kapható Kossuth Pál gyógyszerésznél Arad, Boros Béni-ter 15. (Dengi ház). Gyógyszerészeknek: Vojtek és Weisz, Krausz Elemér és társai urak drogueriájában.**

— **Nagyobb gazdák már rég érdeklődnek, hol láthatnának nagyobb benzinkomobilt üzemből. Jó alkalom most megtekinteni nagyságos visontai Kovács László urnál Vámosgyörkön egy üzemből, 20 leres drezdai benzinkomobilt, amely egy legnagyobb fajta cséplőt hajt.**

— **Elite daltársulat. Az Európa kávéház nyári helyiségében mint értesülünk szombaton aug. 22-én Tóth Imre előnyösen és most Deák Ferenc utca 26. Európa című kávéházában, szép időben a kényelmes berendezett udvarhelyiségében, Lengyel József veterán magyar színész és most színigazgató művezetése alatt egy 19 tagból álló elite daltársulattal fog vendégszerepelni aug. hó 30-áig, esténként szolid családi műsorral. Közreműködnek bel és külföldi ének és táncművészek, zene bohócok, ekvilibristák a többi, az előadások iránt már is nagy az érdeklődés. Belépő díj nincsen de fentartott helyek lesznek páholyasztalok, melyeknél a tányérozás megváltható leand, előre is felhívjuk a szórakozni vágyó közönség figyelmét e kitűnő daltársulat támogatására.**

Letartóztatott uzorás.

(A vidékiek leosztatója.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 19.

A fővárosi rendőrség egy veszedelmes uzorást kerített kézre. Steiner Gyula ügynök a letartóztatott, s Budapesten, a Wesselényi-utca 58-ik számú házban volt közvetítő irodája.

Azt hirdette az újságokban, hogy olcsó kölcsönt szerez bárkinek és kezesség gyanánt elégséges a személyi garancia. Körlevelet bocsátott ki, elárasztotta vele a vidéket, amelyben felhívja a kisgazdákat, hogy most van a jó alkalom a hitelszerzésre, csak bizalommal forduljanak hozzá, azonkívül kivándorlással is foglalkozik és olcsó pénzért eljuttatja a kivándorlókat a boldog Amerikába. A felhívások mellé egy színes könyvecskét is csatolt, amelyben részletesen le van írva az utazás, a kivándorlók magyaros fogadtatása a kikötőben, ahol le már várnak rájuk az odaszakadt földiek. A könyvben színes képek is vannak, hogy a könyvben foglaltakat könnyebben áttekinthetőbbé és megérthetőbbé tegye. Az első színes, hangulatos képen boldog, megelégedett család látható. A ház ura szeretettel, megelégedettséggel üdvözlözik övél között. A kép alá oda is pingálta a hamis cégér.

„Hol a boldogság mostanában? Itt e barátságos jólétet, vagyont visszatükröző helyen. Fel hát pályázók a földi paradicsomba.”

A felhívásnak, meg is lett a kellő fogadtatja. Sűrűn érkeztek a levelek a vidékről és a fővárosból is egyszerű, szegény emberektől,

akik bizva Steiner Gyula felhívásában, bajukban bizalommal fordultak hozzá.

Igy többek között Horbay Péter iparos embernek hétszáz korona kölcsönt adott és a kölcsönvett összeg után összesen kétszáznegyven percentet számított. Ezt e szegény embert utóbb annyira megkopasztotta, hogy rövid időn belül mindenél elárverezték. Horbayval kezdődött a becsapott és utóbb teljesen tönkrement emberek sora. Mint az ügyészséghez intézett feljelentésből kitűnik, összesen harminc kisémbert tett hajléktalanná az uzorás ügynök.

Még nagyobb sikerrel és pertídiával üzrekedett a kivándorlás terén. Hangzatos felhívására különösen Máramarosból jelentkezett sok gazdaember az amerikai utra. Steiner Gyula ugyanis rávette ügynökeivel a szegényebb sersu gazdaembereket, hogy adják el földjeiket, házaikat, a pénzt adják át neki, s azután ennek fejében eljuttatja Amerikába, ahol éppen háromszor annyi földet fognak kapni a kormánytól teljesen díjtalanul, mint a milyen nagy birtokuk idehaza volt.

Pár nappal ezelőtt egész csapat gazdaember ment fel a fővárosba Máramaros vármegyéből. A keleti pályaudvaron maga Steiner Gyula fogadta a szomorú kivándorlókat. Itt minden pénzt elszedte a kivándorlóktól, ellátta őket hajójegygyel és egyik kivándorlási ügynökével azután utnak is akarta indítani — Amerika felé. A Petőfi-téri állomáson azonban egy rendőr észrevette a szomorú, szótlan csapatot és bepisérte őket a főkapitányságra, ahol az ügynök félelmében Steiner Gyula minden turpisságát megvallotta.

Steiner Gyulát azután beidéztek a főkapitányságra, ahol, dacára tagadó vallomásának, letartóztatták. Különböző időközben az ügyészség végzése is megjött a főkapitányságra, hogy Steiner Gyulát előzetes letartóztatásba helyezék. Széleskörű vizsgálatot indítottak az egész országban, hogy Steiner bűnös üzemei napfényre jöjjenek.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti árú- és értéktőzsze

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 19.

Délibeszede. Buzakinálát mérsékelt, vételkedv tartózkodó. Nyugodt irányzat mellett 24,000 métermássa került forgalomba, változatlanul tartott áron. Egyéb zabonamek közül rozs néhány fillérrel olcsóbb. Időjárás széles.

Esti borsok. Berlin ¼ magasabb.

Zárás 15 órakor:

Buza októberre	7.34 — 7.35
Buza 1904. áprillisa	7.62 — 7.63
Rozs októberre	6.17 — 6.18
Rozs 1904. áprillisa	6.43 — 6.44
Zab októberre	5.43 — 5.44
Zab 1904. áprillisa	5.66 — 5.67
Tengeri augusztusra	6.09 — 6.10
Tengeri szeptemberre	6.09 — 6.10
Tengeri 1904. májusra	5.08 — 5.09
Répece augusztusra	10.95 — 11.05

Zárás 6 órakor:

Buza októberre	7.34 — 7.35
Buza 1904. áprillisa	7.62 — 7.63
Rozs októberre	6.16 — 6.17
Rozs 1904. áprillisa	6.43 — 6.44
Zab októberre	5.49 — 5.49
Zab 1904. áprillisa	5.66 — 5.67
Tengeri augusztusra	6.14 — 6.15
Tengeri szeptemberre	6.09 — 6.10
Tengeri 1904. májusra	5.08 — 5.09
Répece augusztusra	—

— **Fizetéseketelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetéseketelenségekről tesz jelentést: Rosenberg Sándor, Székesfehérvár. — Rosenblüth Judit, S.-A. Ujhely. Edelény Vilmos, kávé, Orosháza — Pfaff Agost, Pozsony, Ozv. Kirnik Agostonné, Budapest. — Bobek Agost, Leoben. — Chiarini Anna, Görz. — Kuzmanovics Pál, Belgrad. — Schmidt Gyula, Pellenstein. — Rotter Mari Freiwaldau.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Aradmegye és Aradváros összes állami és magánhivatalainak, intézeteinek, testületeinek, gyári és ipari vállalatának, takarékpénztárai és szövetkezeteinek, társasköreinek és asztaltársaságainak vezetőihez azt a tiszteletteljes kérést intézzük: legyenek szivesek az *Aradi Közlöny 1904. évi Nagy Képes Naptárának most készülő címtára részére* melyet az idén is kiváló gondnal és pontossággal igyekezünk összeállítani — az illető hivatal vagy egyesület és vállalat tisztikarának (elnökségének, igazgatóságának, választmányának, stb.) szóval minden alkalmazottjának teljes névsorát (az állás megjelölésével) egy hét leforgása alatt az *Aradi Közlöny szerkesztőségének* címére megküldeni.

1903. iskola év!

Gymnasium, reál, felső kereskedelmi, felsőbb leány, polgári leány, polgári fiú, összes községi elemi iskolai

tankönyvek

az előirt kiadásokban.

Író és rajzszerkesztők kizárólag hazai gyártmányok! Képes levelező-lap ujdonság! Arad legdusabb beszerzési forrása!

Révész Nándor,

könyv-, zenemű- és papirkereskedése

Aradon, Andrassy-ter, (Minorita-palota.)

Telefon 265.

REGÉNY-CSARNOK.

A toltekek kincse.

— Eredeti regény. —

Írta: Ritt Gyula.

[20]

(Folytatás.)

Dél felé felébredtünk és ekkor három macahuánus leány lépett sátrunkba, hogy bennünket kiszolgáljanak. Oltózkodás közben nagy lármát és zivajt hallottunk, mire a lányok sem tudtak felvilágosítást adni. Az egyiket kiküldtük, de alig ért az ajtóhoz, a küszöbön Macahan jelent néhány harcos kíséretében, kik válikon jaguár és párdúc kacagányt viseltek és így a macahuánus sereg főbb tisztjeinek gondoltuk. Beléptek sátrunkba és miután engedelmet kértek, mellénk telepedtek le.

— Minek köszönhetjük a hős macahuánok látogatását? — fordultam Macahanhoz, ki közülük egyedül állva maradt.

— A hold fiának segítségét kérjük, — szolt nyugodt, komoly hangon a vezér és arca aggodalmat árult el.

— A hold fia szivesen támogatják, a vendégszerető macahuánokat. Tán ismét egy puma van a környéken?

— Oh nem, egy sokkal nagyobb ellenség fenyeget bennünket. Epp az előbb hozta hírül egy harcos, a ki nagy rémületet okozott közöttünk, azzal a hírrel, hogy Algár a gilikámokkal megámadni készül bennünket és nagy hadával máris az ország határa felé közeledik. — A dolog kezdett bennünket érdekelni s bár mit sem tudtunk a dologból, nekünk, mint a hold fiainak, nem volt szabad tudatlanságot elárulni. Hirtelen egy titkos pillantást váltottunk és ez alatt lefordítottam Macahan szavait.

— Ugy hát a gilikámok nem férnek a bőrükbe, — kiáltott föl haragosan Cyrano és fejéről lekapva parókáját, dühösen hadonászott vele a levegőben. A macahuánoknak majdnem

a szájuk esett le a rémlettől, még a komoly és értelmes arcú Macahan is bámulva nézte ezt a csodát. Es valóban egy ember, aki haragjában fejbőrént minden teketória nélkül lerántja s dühösen hadonászik azzal, méltán csodálatba ejtheti a macahunánokat.

— Oh, ezüst tányér! — szólt a csodálkozó Macahan és e kifejezéssel Cyrano fényes fejére célozott. — Ugy látom, nagy a te hatalmad és épp úgy haragszol a gilikámokra mint mi. Hallgassatok meg kérésünket és ne vonjátok meg segélyteket tőlünk!

— Hallgatunk! — szóltam Macahanhoz. — Beszélj!

Macahan beszélni kezdett és mi fekhelyünkre ülve, hallgattuk.

— Afgár bátyjának, Solyomszemnek trónjára vágyott és pártot akart ütni ellene. Am a királyukhoz hű macahuánok megvetéssel fordultak el tőle s Afgár így magára hagyva, kénytelen volt az országból menekülni, mielőtt terve Solyomszemnek felfedeztetett volna. A gilikámok országába ment, ahol nem tisztelik a napot és holdat, hanem a nagy kigyónak áldoznak. Afgár, a mellett, hogy elpártolt királyától és a nap és hold nagy szellemétől, áruló is lett. A gilikámokat saját hazája, királyja ellen vezeti. A gilikámok nagyon sokan vannak és amily kegyetlenek, épp oly bátor harcosok is. Am a mi karjaink nincsenek fából, mégis nagyon félt, hogy a tulnyomó ellen legyőz bennünket, ha a nagy szellem küldöttéi, a hold fia meg nem segítenek bennünket.

Igy szólt a vezér s amint beszédjét befejezte, lábaink elé rakta fegyvereit és ő maga leborult előttünk. Társai levették vállukról a kacagányokat és azokat lábainkhoz helyezték. Ezzel azt akarták kifejezni, hogy készek lemondani minden tisztségükről és hatalmukról és egészen alárendelik magukat akaratunknak.

Mi nagyon kényes helyzetben voltunk, ilyen eseményekre egyáltalán nem számítottunk. Kétségkívül, nagyon megtisztelő volt reánk nézve a hatalom átengedése, csak hogy nagyon veszélyes játéknak ígérkezett, a melyre nagyon könnyen a mi fogunk is beletörhetett volna. A felelet előtt még néhány kérdést intéztem hozzájuk.

— Mennyi harccal jönnek a gilikámok?
— Oh, ók mindnyájan jönnek. — Ha a gilikámok háboruszkodnak, senkit sem hagynak odahaza.

— Persze többen vannak, mint ti.
— Ötvenezer harcos áll a határon. A mi harcosaink a felét sem teszik.

— Jól van, Macahan, hagyjatok magunkra, hogy a „nagy szellem“-mel érintkezhessünk, a nap eléri a hegyek csúcát, megkapjátok a választ.

Az indiánusok csakhamar magunkra hagytak és mi összeültünk a tanácskozára. Legelőszörnek Cyrano szólalt meg, nem ép a legbiztosabb hangon.

— Szépen nézünk ki, elevenen fognak bennünket megnézni.

— No, olyan veszélyesnek nem tartom a dolgot, — felelt Fernando. — Csak a nyugodtságot és hidegvért kell megőriznünk.

— Legjobb lesz, ha megszökünk innen, — replikázott Cyrano.

— Azt nem fogjuk tenni, hanem minden lehető elkövetünk, hogy ezt a barátságos népet megmenthessük.

— Hogyan, csak nem akar ötvenezer harccal kiállni?

— Miért ne!? A macahuánok teljesen reánk bízzák magukat. Megnézzük a völgy és a hegyek fekvését és egy ügyes tervet fogunk kidolgozni.

— Addig a gilikámok agyon fognak minket dolgoztatni.

— Ej, Cyrano, ha tudtam volna, hogy a bátorságát otthon hagyta, nem hoztam volna magammal.

Cyrano erre semmit sem szólt, fölállt s mintha maga is egy terven lőrné a fejét, gondolkozva föl és alá bicegett a sátorban. Ferrandoval pedig újra összeülve, komolyan kezdtük tárgyalni helyzetünket.

(Folytatása következik.)

A felelet szerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős:

Vass Géza.

AZ iskolaidényre!

Van szerencsém az iskola-idény közeledtével a m. t. szülők és tanuló ifjuság szives tudomására adni, hogy

**Andrássy-tér 20. sz. alá,
a Fischer Eliz-palota**

legnagyobb és ujonnan berendezett üzlet-helyiségébe áthelyezett és a szakma minden ágát felölelő könyv-, zenemű és papir kereskedésben óriási mennyiségű használt

iskolakönyvek

a hivatalos jegyzék előírása szerint, a legújabb kiadásokban, tartós és erős kötésben, kitűnő állapotban, minden iskola részére

félárban

kaphatók.

Minden nálam vásárolt tankönyv használhatóságáért felelek és az esetleg meg nem felelőket azonnal kicserélem. Minden, bármely intézetben használt iskolakönyv állandóan raktáron van.

Iró és rajzszerkek, füzetek, körzők s a többi összes tanszerek előírás szerint, a legjobb minőségben. Igen olcsó árak! Pontos kiszolgálás.

Egyben ajánlom 60,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat

melyben minden ujdonság kapható, továbbá

30,000 kötetes

zenemű-kölcsöntáramat

melyben szintén az összes ujdonságok megjelenésük után azonnal kivehető.

Kiváló tisztelettel

KERPEL IZSÓ

könyv-, zenemű- és papirkereskedése, könyv- és zenemű kölcsöntára.

Telefon 385. sz.

S z e s z ü z l e t.

— Augusztus 19. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Bárátkóti mosók 12:00—13:— korona mmásanként.

NAPIREND.

Augusztus 20. Csütörtök. Róm. kath. naptár: István király. — Protestáns naptár: István király. — Görög-keleti naptár (augusztus 7.): István magyar király. — A nap kél 4 óra 47 perckor, nyugszik 6 óra 48 perckor.

Kölessy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepeken zárva. Helyiség: Erekye-museum helyisége mellett élésterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, északon, nyugaton, sok helyütt csapadék, zivatarok.

Augusztus 20. A kurticsi önkéntes tűzoltó-egyesület működvelői előadással egybekötött táncmulatsága (Altmann-kerthelyiség.)

Vasuti közlekedés.

— Érvényes 1903. évi május hó 1-től. —

ARADROL	ARADRA
Budapest felé indul:	Budapest felől érkezik:
Nagyváradra reggel 5.10	Személyvonat reggel 6.05
Gyorsvonat reggel 8.18	Személysz. tv. reggel 9.10
Személyvonat d. e. 11.20	Gyorsvonat délelőtt 11.51
Gyorsvonat délután 4.21	Személyvonat d. u. 3.32
Személysz. tv. d. u. 4.45	Gyorsvonat este 7.11
Személyvonat este 9.35	Szm. v. Szolnokról este 9.—
Erdély felé:	Erdély felől:
Személyvonat reggel 6.35	Soborsinról reggel 6.59
Gyorsvonat délután 12.11	Gyorsvonat reggel 8.08
Soborsin délután 2.04	Személyvonat d. e. 10.50
Személyvonat d. u. 4.07	Radnáról délután 2.36
Radnára délután 6.35	Gyorsvonat délután 4.06
Gyorsvonat este 7.18	Radnáról vas. és ün. e. 8.13
	Személyvonat este 9.05
Temesvár felé:	Temesvár felől:
Személyvonat reggel 6.15	Vegyesvonat d. e. 10.43
Személyvonat d. e. 11.56	Személyvonat d. u. 3.44
Vegyesvonat délután 5.—	Személyvonat éjjel 10.59
Szeged felé:	Szeged felől:
Személyvonat reggel 5.—	Személyvonat reggel 8.35
Vegyesvonat reggel 7.10	Vegyesvonat este 7.06
Személyvonat d. u. 4.11	Személyvonat este 10.33
Brád felé:	Brád felől:
Személyvonat reggel 6.25	Gurahonczról szm. r. 8.08
Vegyesvonat d. u. 12.06	Vegyesvonat d. e. 11.—
Gurahonczig szm. du. 4.30	Személyvonat este 6.56
	Pankotáról sztr. este 9.20

Motormenetek

Arad—Szabadságtér és Battonya között	
Battonya felé reggel 8.—	Battonya felől reggel 6.02
Battonya felé d. u. 12.26	Battonya felől d. u. 12.04
Battonya felé este 7.11	Battonya felől d. u. 4.05
Arad p. u. Kisjenő-Erdőhegy és Pankota között.	
Kisjenő felé délelőtt 11.25	Pankota felől reggel 5.48
Pankota felé este 7.20	Kisjenő felől délután 2.51

NYILTÉR.*

10—12 éves tanulófiú

naponta pontos kikérdezéssel, uri családnál teljes ellátásra fölvetetik.

Cím: **Özv. Bánffy Józsefné,** Tökölly-tér 5a. szám alatt. 1789

Rohitsi „Styriaforrás” gyógyvíz

Gyomordaganatok és gúrosók, Bright-féle tüdőgyulladás, Hűg és gégebántalmak, Gyomor és bélhurut, Csukorbetegség, Neféz székelés, Májbajok ellen.

Orvosilag ajánlva!

Nagyasszony eredmények!

Nagybani raktár Magyarország részére: Hoffmann József Badacsonyi, Bathersy-utca 8. 2577

SIMALYA KÁROLY

Arad és vidéke polgári temetőrendező vállalata.
Arad, Andrásy-tér 20. Telefon: 515.

Alóliroztak a maguk, valamint kiterjedt rokonságuk nevében is mély fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szeretett jó anya, anyós, nagynanya, testvér, sógornő, nagynéne, rokona és barátóné

özv. Poppé Tivadarné
szül. ujházi Lengyel Máriának,

1908. évi augusztus hó 19-én, életének 72 ik évében, hosszas szenvedés és a haladók szentségének ajátos felvétele után, az Urban történt elhunytát.

A boldogultnak földi maradványai augusztus hó 20-án, d. u. 8 órakor fognak Közép-utca 25. számú gyászházából a felső temetőben levő külön sírhelyre örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szentmise áldozat az elhunytnak lelki üdvéért pedig augusztus hó 22-én, d. e. 10 órakor fog a főt. Minorita atyák templomában az egak Urának bemutatni.

Arad, 1908. augusztus hó 19-én.

Áldás lengjen porai felett!

Poppé Károly és neje, Poppé József férj. Fischer Mihály, Poppé Ida férj. Fábriánetz Ferenc, Poppé Ferenc, Poppé Matild férj. Czenczinger Ferenc, Poppé Albert és neje szül. Edl Gizella, Poppé Sándor és neje szül. Erbeszkern Katica, Poppé Julla, Poppé Aranka férj. Hercező György, Poppé Vilma férj. Nagy János, Eisenmagen Katica férj. Szlavkófezky Károly, Eisenmagen Mihály és neje szül. Erbeszkern Lujza, gyermekel. vejei és menyegyer. Özv. Gardián Sándorné szül. ujházi Lengyel Katalin testvére.	Özv. Lengyel Jánosné, Ternesz József, sógornő és sógora. Szlidor József és neje szül. Steiner Lujza, Gardián Lajos és Gizella, Lengyel Géza és Béia, Ternesz Margit, Matild, Jozefin és Ilonka, Szlidor József és János, Schrop Jánosné szül. Stadtmann Terézia, unokatestvérei. Czenczinger Ida férj. dr. Junkert Mátyás, Fablancz Emil és Ida, Szlavkófezky Irén és Mariska, Poppé Aranka és Olga, Eisenmagen Mariska, Lujza, Olga, Zoltán, Magda és Lenke, Hercező Ella és Rozső, Nagy Etelka, Sándor, Irma, unokái. Junkert Margitka, dédunoka.
--	---

Ajánlunk ipar és háztartási célokra
rostált darabos

bükk faszenet

100 kiló 4 korona 40 fillér;

bérmentve, házhoz szállítva,
kétszer mosott, valódi porosz

Kovács-kőszenet,

100 kiló 4 korona 40 fillér;

elsőrendű szagtalan

fűtő kőszenet

100 kiló 3 korona 40 fillér;

ugyszinte darabos

légszesz pirszenet (koks.)

100 kiló 4 korona 20 fillér.

Megrendelések pontos eszközlése és hazaszállítása
végett fél napi időt kérünk.

KNEFFEL KÁROLY ÉS FIA

vaskereskedése Aradon.

Telefon szám 139.

GERMANDRÉE Porhanyós állapot
banás tablettákban

Francia szabadalom. A szépség titka, ideális illattal feltétlenül tartós, egészséges és diszkrét. A Germandrée az arcbőrnek egészséges és üde szint ad.

1900. évi Párisi Világkiállítás: **ARANYEREM.**
MIGNOT BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS
1250 Vigyázat a bevásárlásánál.

PÖSTYÉN:

4 éves lezafüördök. Budapesttől 4 óra

**Köszvény-, csusz-, ischias-, exsudatok-
orvosilag első helyen ajánlva.**

Tessék prospektust kérni. Fürdőigazgatóság.

Iszap fölterakat házi kúrákhoz Aradon:

Földes Kelemen gyógyszerárában, Deák Ferenc-utca 11-12.

800.000

koronát

meghalad az az összeg, mit Arad évente idegen készítésű cipőért osztráknak, csehnek, morvának elfizet

és mit kap

? azért a ?

pénzért?

Tessék megnézni.

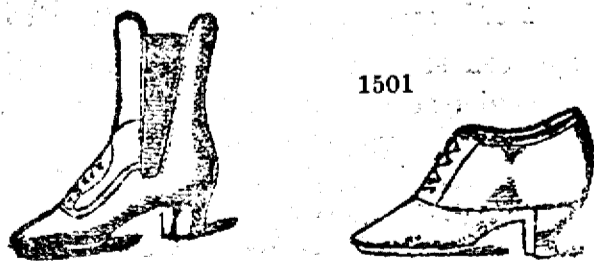

Ilyen lesz, ha egyszer megázott, a bolti cipő, más szóval a bécsi rongy.

És a magyar cipész tengődik, munka nélkül. Esmélj magyar társadalom! Ha cipőt vásárolsz, gondold magyar véreidre, kiknek, mert nincs munkájuk, nincs kenyérük sem.

Ha cipő kell, rendeljen magyar iparosnál!

A magyar cipésznél ilyen cipőt kaphat!

Ha pedig kész cipőt szokott vásárolni, vásároljon az

ARADI CZIPESZEK TERMELŐ SZÖVETKEZETENEL,

Templom-utca, (Minorita-palota.)

Fiók-üzlet: Boros Béni-tér (Dongl-ház.)

Üzlethelyiségünket augusztus 1-től Andrásy-tér 22. (Hajós gyógyszerár melé) helyezzük át.

Ingusz I. és fia
tankönyv kiadványai.

Telefon 517.

Minden más kiadónál megjelent tankönyv raktáron van.

- Csik János 16 fali olvasó tábla.
- " " Abc. ára kötve 50 fillér, 2-ik kiadás.
- " " Olvasókönyv a népiskolák II. o. számára, ára 60 fill.
- " " Olvasókönyv a népiskolák III. o. számára, ára 60 fill.
- " " Olvasókönyv Aradmegye földrajzával, ára 80 fill.
- " " Olvasókönyv Aradmegye földrajzával, IV. oszt. számára sajtó alatt.
- " " Aradmegye földrajza, külön lenyomat a Csik-téle min. engedélyezett népisk. olvasóból. Két térkép és számos illusztrációval ellátva, ára keménykötésben 50 fill.

Értesítő könyvecske.

Kiadva az aradi tanítótestületek segélyalapja megbízásából, célszerű ujtásokkal. Ára kötve 12 fillér.

Aradmegye kézi térképe, készült Aradon Réthy L. és fia johirú lithografiai műintézetében, 6 színben vastag velin papíron, ára 20 fill.

Aradmegye térképvázlata, a térképrajzoltatás előfoglalma, ára jó rajzpapíron 08 fill.

Lejtényi Sándor főle térképvázlatok, IV. kiadás. Magyarország hegy és vízrajzi és politikai vázlata, ára laponként 12 fillér. — Európa, Ázsia, Afrika, Észak- és Dél-Amerika, Ausztrália és Osztr. Magy. Monarchia térképvázlatai, ára laponként 06 fillér.

Gyűjteményes kiadás védőborítékban 1 kor. 80 fill.

Lejtényi-főle Herbarium, 3. kiadás, ára 1 kor. 50 fill.

Lejtényi-főle Herbarium román nyelven, ára 1 kor. 50 fill.

Dr. Hunyady József, a magyar helyesírás rendszere, az új miniszteri utasítás szerint, II. kiadás, ára 40 fill.

Sófalyv-Pataky Kis Phonomimikai

az olvasástani kezdete, ára kötve 24 fill. Ezen könyvecske főleg ogy iskoláknak készült, a hol egy vagy más okból más abc t kénytelen a tanító használni. Vezérkönyv hozzá díjtalan.

Kovács Kázmér Szavalókönyv iskolai ünnepekre, kiegészítette és átdolgozta Maurer Mihály aradi tanító, ára 50 fill.

Kovács Kázmér 101 örökszép magyar népdal (szöveg). ára 40 fill.

Záray Odön földrajz a népiskolák IV. oszt. számára, 13. kiadás, második, a legújabb népszámlálás adatai szerint átdolgozott lenyomat, ára kötve 60 fill.

Kun-Fülöp Csath, Gazdasági i-méltő iskolai olvasókönyv. Ez az egyetlen könyv, mely az ez évben megjelent ezen iskoláknak szóló tanterv szerint átdolgozott kiadásban jelent meg, 3. kiadás 25-40 ik ezer, ára kötve 1 korona. Készült az Aradi nyomda részvénytársaság nyomdájában.

Kérem az igen tisztelt tantestületet ezen tankönyveinket iskoláikba bevezetni. Kiadványjegyzékünkkel bármikor szolgálunk.
Arad, 1908. augusztus hó.

Kitünő tisztelettel

Ingusz I. és fia,
könyvkereskedése.

A legjobb fémtisztító szer
 ma és az is marad az
AMOR
 fémtisztító gyönyörű fényvel.
 Mindenütt kapható 14, 20 és 30 filléres dobozokban.
 Gyáros: Lubszynski & Co., Berlin N. O.
 Ugyeljünk az „Amor” védjegyre.

3736—1903.

Világosi járás főszolgabírójától.

Árlejtési hirdetmény.

A zimánd-ujfalu—szent-anna—szintyei közlekedési közut folyó 1903. évi fentartási szükséglete czimén előirányzott munkálatokra nevezetesen:

1. 460 garmad rostált kavics a 0—1, 3—4 klm. között, 500 folyó méterre és 6—13 klm. közötti utszakaszon való kiszállítására;
2. 238 garmad tört kőnek az utvonal 13—20 és 22—23 klm. között 500 folyó méterre való kiszállítására;
3. 1990 folyó méter árkolásra a 3—4 és 22—23 klm. terek között, — zárt ajánlatok tárgyalásával egybekötött nyilvános szóbeli árlejtést hirdetek.

Az említett munkálatok kikiáltási árát az uti bizottság összesen 9320 kor. 80 fillér összegben állapította meg és pedig:

1. 460 garmad rostált kavicsra	4600 kor. — fill.
2. 238 garmad tört kőre	4522 " — "
3. 1990 flm. árkolásra	198 " 80 "

Megjegyeztetik, hogy külön lehet vállalkozni a kavics és külön a kőszállítására.

Az árlejtés 1903. évi augusztus hó 24-én d. e. 9 órakor Uj Szent-Annán a község székházánál fog megtartatni.

Mely árlejtésre a vállalkozni szándékozók 10%-os készpénz vagy ovadékképes értékpapírbeli ovadékkal ellátva azzal hívom meg, hogy a zárt ajánlatokhoz az ovadéknak Uj-Szent-Anna község pénztárába történt befizetését igazoló nyugta csatolandó s hogy továbbá az árlejtés egyéb feltételei a vezetőség alatti hivatalnál a hivatalos órák alatt megtudhatók.

Világos, 1903. évi augusztus hó 13-án.

A főszolgabíró szabadságon.

Novák.
szolgabíró.

1782

659—1903. V. 592/2. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. járásbíró-ság 1903. V. 592/1. számú végzése által Bócz János végrehajtató javára, Márk János ellen 200 kor. tőke és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 1618 koronára becsült ökrök, lovak, vetőgép és kocsikból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a helyszínén, vagyis Medgyes-Egyházán alperes tanyáján leendő eszközzésre 1903. évi augusztus hó 22-ik napjának délután 11 órája határidőül kitűztik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t. cikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Aradon, 1903. évi augusztus hó 7. napján.

Török Dénes,
bir. végrehajtó.

1785

525—1903. g. sz.

Árlejtési hirdetmény.

Arad sz. kir. város gazdasági széke a másodrendű törvényhatósági utak homokolási munkálatainak elvállalása iránt folyó évi augusztus hó 24-én d. e. 10 órakor árlejtést tart.

Kikiáltási-ár: 2000 korona. Bánatpénzül leteendő a kikiáltási ár 10%-a készpénzben vagy elfogadható értékpapírokban.

Az árlejtésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal.

Az írásbeli ajánlatok lezártan a szóbeli árlejtés megkezdése előtt nyújtandók be s csak akkor vétetnek figyelembe, ha azokhoz a bánatpénz mellékelve van s ha az ajánlatot tevő kijelenti, hogy az árlejtési feltételeket ismeri és elfogadja.

Az árlejtési feltételek a gazdasági tanácsnok urnál az árlejtést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke 1903. évi augusztus hó 17-én tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Angel, s. k.
aljegyző.

Eberstark Fülöp

Arad.

Elvállal férfi- és női ruhákat tisztításra és javításra,

ugyszintén 1750

elfakult ruhák

vegyszéleg tisztítva és új színben előállítva anélkül, hogy a szövetnek a legkisebb ártalmára vagy gyengítésére lenne méltányos áron.

Lakás szep. 1 től: Lázár Vilmos-utca. Brunhuber-ház.

Wolster Izsó

uri szabó

Aradon, Csernovits Péter-utca 1. sz.

(szemben az iskolával.)

Elvállal, bármilyenmő uri öltönyök mérték szerinti elkészítését a legjobb dívt és pontos szabás szerint a legülányosabb árak mellett.

Javításokat és átalakításokat olcsón eszközöl. 228

Hajhullás ellen

használjuk a Rozsnyay-féle „HAJ-SZESZ”-t. Kihűnő hatása. Megszünteti a korpaképződést, erősíti a hajgyökereket és a fejbőrt. Meggátolja a haj kihullását. A hajnak selymes légyságot ad és annak színét nem változtatja meg. Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

Rozsnyay-féle Serail-crème.

Finom, ártalmatlan anyagokból gondosan előállított készítmény, mely bőrszépítő tulajdonságánál fogva minden más crémet felülmúl. Rendkívül alkalmas szer a napégetés ellen, a bőr pattanásainak, szeplőinek és pörnsenésinek eltüntetésére. Nappal is használható, mivel az arcon, nyakon és kézen eldörzsölve azonnal felszívódik. Ebben rejlik azon páratlan csodás hatása, hogy az arcnak fehérséget, üdeséget, bájít és meglepő finomságot kölcsönöz. **Használata:** Reggeli mosdás után egy kis babszem nagyságnyt eldörzsölünk ujjainkkal az egész arcon és kézen. A serail-crémrel bevont arcon a finom alkatrészekből készült Serail-hőlgypor remekül, alig észrevehetően tapad. Este az arczra Serail arczkenőcsöt használjunk.

Kapható egyedül:

909

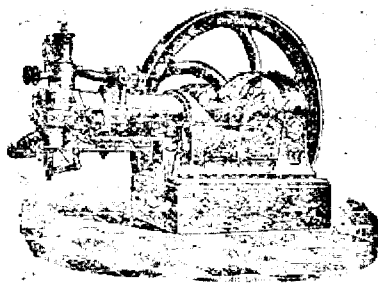
Rozsnyay Mátyás

gyógyszertárában Aradon.

Cosmetika és vegyi készítmények gyára.

Közel 8000 motor 60000 lóerővel a legteljesebb megelégedésre szállítva.

Drezdai Motorgyár Részv.-Társ.

(ezelőtt Hille) fióktelepe és műhelye:

Gellért Ignác és társánál,

Telefon 1291.

Budapest, VI., Teréz-körut 41.

Ajánljuk az elismert legjobb, legtükéletesebb, legtartósabb gyártású, legegyszerűbb kezelésű és legolcsóbb üzemi

drezdai benzín-motorokat és lokomobilokat és szengázfejlesztős (generátoros) motorokat

Malomüzemre, darálásra, takarmánykamrákba, tejgazdaságoknak, lavágáshoz, vízemelésre, csépléshez és minden más munkához a legjobb üzemelő.

A drezdai motorok minden versenyzigálaton és kiállításon a legelső díjakkal lettek kitüntetve.

Referenciák: a legelőkelőbb malomtulajdonosok, uradalmak és gyárvállalatok.

Kedvező üzleti feltételek!! — Legmesszabb-menő jótállás!!

64 kitüntetés és 8 állami érem.

A Kolozsvári gazdasági kiállításon folyó 7. és 8-án egy drezdai stabil benzín-motor és egy drezdai benzín-lokomobil lesz územben látható.

2564

Legoliosabb óra, kerékpár és varrógép
javítóműhely.

Ascher Ferencz és Társa
órás és műszerészek.

ARAD, Deák Ferencz-utca 39.
(szemben a Vas-szállóval.)

Ajánlják magukat mindennemű
órák javítására 2 évi jótállás
mellett, ugymint kerékpár, var-
rógép, író- és kötőgépek, gra-
phopon, beszélő és zenélő-gépek
javítására, továbbá villany-
csengő és telephon berendezé-
sekre ugy helyben, mint vi-
dékre jutányos árban, pontos
és gyors kivitelben. Nagy rak-
tár varrógép és kerékpár fel-
szerelésekben. 1485

Keresek

fűszer nagykereskedésem részére
azonnali, esetleg f. évi szeptember
1. belépésre

kiváló könyvvezetőt,

ki egyben jó magyar és németle-
velező, és egy 1778

pénztárnoknőt;

perfekt gyors- és gépiró, ki na-
gyobb irodában alkalmazva volt és
irodai munkálatokban gyakorlata
van, előnyben részesül.

Nagy Farkas, Arad.

Cséplőgépek

felszereléséhez szükséges hivatalos

Mentőszekrények

10 koronáért kaphatók

Vojtek és Weisz

drogueria és parfumeria nagykereskedésében 1427

ARADON.

Ezen üzlet szolid és olcsó kiszolgálása révén
általánosan ösmert!

Nem csoda,

nogy csodálkoznak a felett, hogyan vagyok képes **valódi**
fémjelzett tiszta arany ékszer és finom pontos já-
rata órákat **oly renkívül olcsón** árulni. Mint például:

Egy szépen díszített rem. nickel anker óra 2 frt. 30 kr.
Egy nagyon finom vasúti nickel óra 3 forintért.
Egy erős finom aczél rem. óra 3 frt. — kr.
Egy háromfedéses tula rem óra 5 frt. 50 kr.
Arany és ezüst női órák rendkívül olcsón.
Arany gyűjtők, pl. 5 soros tiszta arany 15 kövel 4 frt. 60 kr.
Arany láncokat csak az arany értékért és csekély fagon díj.

leg Ebresztő órák 1 frt 70, 1 frt 90 kr-ával.

rakért és órajavításokért, a melyeket saját magam javítok, 3
évi jótállást vállalok.

Zálogzédula és törött vagy használt aranyért a legmagasabb árt fizetem.

Tisztelettel:

Zinner Vilmos,

műorás és ékszerész Arad, Ferra-utoza 2/b.

518

Vidéki megrendelések lelkismerettel lesznek eszközölve.

Permetezők

3 évi jótállással (ingyen javítás.)

E permetezők alkatrészel a rézol-
dattal semminemű érintkezésbe
nem jönnek s így azokat sem meg-
támadni, sem eldugni vagy meg-
rongálni nem képes. Ára 32 kor.,
3 évi ingyen javítással.

Hönnig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 1418

Borszivattyuk

s hozzávaló legjobb minőségű gum-
micsövek.

Tüzi-fecskendők

s hozzávaló legjobb minőségű belül
gummizott kendertömlők és kutak.
Mindennemű javítások elfogad-
tatnak.

Két tanuló felvétetik.

Tóth János

épület-, butor- és portál-asztalos

Aradon, Illás-utca 19. sz.

Ajánlja magát a n. é. helybelli
és vidéki közönségnek minden az
asztalos szakmába vágó mun-
kák, u. m.:

épület és portál, üzleti és irodai
berendezések elkészítésére

száraz anyagból.

Háló-, étterem-, uriszobák
és **terem-berendezéseket** bár-
mely stílusban, adott rajz vagy
általam készített rajz szerint a leg-
jutányosabb árak mellett, pontos
és szolid kivitelben. 1488

Javításokat pontosan és gyorsan készítek.

KINTZLER ZOLTAN

Cronometer műorás és ékszerész

Arad, Andrássy-tér 20. (Régi Arena.)

Kizárólag finom

óra és ékszer
kapható. 1537

Pontos és szolid kiszolgálás!

Valódi Eau de Cologne

destillálva, az eredeti Recept szerint, me-
lyet őseim találtak fel.

Védjegy. Törvényesen védve.

Szives figyelmébe! Mindenkit, aki az én
törvényesen bejegyzett czéggemmel vissza-
él, avagy aki védjegyemet utánozza, a
legszigorubbán hatóságilag fogom fele-
lősségre vonni.

Johann Maria Farina Köln, (Rajna
mellett) Jühlichplatz No. 4.

Szabadalmazott szállítója császári és ki-
rályi udvaroknak. 1228

Veszek zálogzédulákat.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLON-UTCZA

Minorita-palota.

Arad legoliosabb bevásárlási forrása

órák és ékszerekben.

Kézpénzért a legmagasabb árban
vesz vagy más új tárgyakra be-
cserél mindentféle drágaköveket,
arany-, ezüsttárgyakat, jó vagy
tört állapotban.

TELEFON 438 1431

Veszek zálogzédulákat.

MINDEN HOLGYNEK SZÜKSÉGES ARCZBÖRÉ MEGVÉDÉSÉRE A FÖLDES-FÉLE

MARGIT-CREMET

használni.

Ezen kitűnő összeállítású és most már az egész művelt világban el-
terjedt készítmény nem zsíros kenőcs, hanem a bőr által azonnal fel-
szívódó vegykészítmény. Teljesen ártalmatlan és azért bármily hosszú
ideig használva sem árt. Pár napi használat után megszüntet szeplőt
májfoltot, bőrtakát (mitesser) és minden arctisztatlanságot. Massazs-
hoz használva eltünttet redőket, himlőhelyet stb.

Csakis ezen készítmények valódiak, a melyek szímeres védjegyemmel vannak lezárva.

Kamisítványoktól tessék óvakodni!

Egy tégey ára 1 korona. 1589

Margit szappan 70 fillér.

Margit poudér 1 kor. 20 fill.

Kapható Aradon az összes gyógyszerárakban és drogueriában.

Apátalván: Tar Imre, Battonyán: Fodor István, Vargha Antal, Borosjenőn: Pintér Fe-
rencz, Boros-Sebesen: Zangeri Gyula, Berzován: Szokoly Sándor, Cs.-Apácán: Bonomi
Antal, Cs.-Palotán: Nagy Albert, Csérmén: Berkes Armin, Elekén: I. J. Pekker István,
Földseken: Boros Károly, Glogovácson: T. Zombory János, Gurahonozson: Molnár István,
Győrökon: Masznyik Dániel, Kis-Jenőn: Bayer György, Kevermessen: Schlögl Pál, Kun-
ágóán: Fejes Lajos, Kuricsen: Hackenberger László, Medgyessygházán: Kelecsényi
Ferencz, Mező-Kovácsgházán: Szabady Viktor, M.-Radnán: U. Kossuth Pál, Nagy-Halmá-
gyon: Hanzócs Adám, Nagy-Zerindén: Vály Géza, Ó-Pécskán: Kókcsin János, Pankután:
Pösvitz Gusztáv, Pityarozson: Szabados József, Székudvaron: Fromm D. Traugott, Si-
mándon: Csiky Lukács, Soborsinban: Károlyi Kálmán, Szemlakon: Hauszler Sándor,
Tanczon: Kunz János, és Új-Aradon: Ternajgó Géza urak gyógyszerárakban.

Jensen-Cacao

könnyen emészthető, jó ízű, vastartalmu eledel, és erősítő szer, amely vért képez és az idegeket erősíti.

Tudakozódjunk orvosainknál.

Minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár Aradvármegye részére **VOJTEK** és **WEISZ** drogueria nagykereskedésében Aradon. 2572

Magyar asphalt részvénytársaság
Budapesten.

Fiók gyártelep Aradon, Erdélyi-ut 11. szám.

Eltávolít jólállás és legelő-őbb árak mellett:

nedves lakások, pinczehelyiségek, raktárak, stb.
gyökeres szárazzá tételét.

Udvarok, kapubejáratok, folyosók, teraszok, konyhák, műhelyek, gyárhelyiségek, szeszgyárak, raktárak, magtárak, vágóhidak, járdák, kocsutak, átjárók, bérkocsi állomások

burkolását legjobb természetes asphalttal.

Arjegyzék, költségvetés kívánatra küldetik.

1519

Képviselő:

NEUBAUER MANO

Arad, Kossuth-utca 9. — Telefon 411.

Tamasdán Kornél

fűszer-, csemege- és ásványvizkereskedése

Aradon, József főherceg-ut 12. szám.

Telefon 419. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, ahol a legelső forrásokból beszerzett

fűszer-, cukor- gyarmat-árak,

a legfinomabb cuba, moeca és gyöngy kávék, külföldi thea, Görczi-féle befőttek, hideg felvágott (delicates), mindennemű ásványvizek, bel és külföldi borok, magyar és francia pezsgők és cognacok, ugyszintén déli gyümölcsök, továbbá gép olajak és veteményi magvak a legelő-őbb árakban kaphatók szolid és pontos kiszolgálás mellett. 1455

Vidéki megrendeléseknél a legnagyobb gond fordítatik és csomagolás nem számítatik.

Készpénzfizetésnél 2%, engedmény.

Alkalmi vétel. Ez a legfontosabb

Egy vadonatúj Yost-féle

írógép

jutányos áron kapható, esetleg rész-
letfizetésre is.

Czím a kiadóhivatalban. 1770

nem kell elköltözés esetén, vagy más esetben feleslegessé váló butorokat potom áron eladul. megveszem én azokat, ugyszintén

uraságoktól levetett ruhákat

a legelő-őbb árban.

Kívánatra házhoz is megyek.

Roth A.

butorvétel és eladás.

Árpád-tér 4. sz. (a zsidótemplommal szemben). 1471

Szépítsd arcodat

— ha nem akarsz pénzt hiába kidobni — a világhírű

Hajós-féle

IBOLYA-CRÉMMEI

A bőr által rögtön felszívódik. Remek hatása, többször kitüntetett a hölgyközönség által legjobbnak elismert készítmény. Eltűntet rövid idő alatt szeplőt, májfoltot, bibircsot, bőrvörösséget és mindennemű arcztisztatlanságot.

Egy tégely ára 1 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill.

Ibolya-hőlypor fehér, rózsas és krém színben 1 doboz 1 K. 20 f.

Ibolya-tej nappali használatra 1 kor.

Bevásárlásnál csakis HAJÓS-féle készítményeket tessék elfogadni.

Kapható a készítő feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma 126

Arad, Ándrássy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben,

továbbá Ring Lajos, Rozsnyai Mátyas, Tábor Gyula (Gáj) és Vojtek Kálmán gyógyszereszek uraknál Krausz Elemér és Társai, Vojtek és Weisz droguista uraknál.

Több mint 100.000 példány forgalomban!

Párbaj szabályok

40 fillér.

Figyelő!

sméri én

Jung Hugó kiadványait?

Tartalma: A párbaj és a párbajképesség. — A sértés — stb. folytatólagosan. A sértett féi jogai. Az elégtétel. A kihívás. A párbaj fegyverek. A segédek. A kardpárbaj. A pisztolypárbaj. A pisztolypárbaj közeledéssel. A pisztolypárbaj jelre. A jegyzőkönyv.

101 Legszebb magyar népdal I. k. — 60. 101 Legszebb magyar népdal II. k. — 60. 101 Legszebb magyar népdal III. k. — 60. 200 Legszebb magyar népdal I. — 300 Legszebb magyar népdal 1.20 Dankó, Dóczy, Palotásy, Beleznay stb. zeneköltők legszebb dalait tartalmazza.

Jung-féle kis zsebkönyvtár, mely időhöz nem kötötten, 20 filléres kis füzetekben jelenik meg. 1. szám. Billiard játék és versenyszabályai 20 fillér. 2. szám. Hogyan ismerik fel a gonoszlevőket (Titkos rendőrök bibliája) 20 fillér.

3-4. szám. Lawn Tennis játék és szabályai „Az angol Lawn-Tennis Szövetség” versenyszabályainak eredeti fordításával 40 fillér. 6-7. szám. Labdarugás. Az „English Association football Union” 1903. évre kötelezőnek elismert játékszabályainak hű fordításával 40 fillér.

A szerb királygyilkosság — a forradalom és az új király. — (Az összeesküvést, — a gyilkosságot és a konokban lejátszódott titkokat írja le.) 1 kor. 1698

Kaphatók az összes könyv- és papírkereskedésekben.

Több mint 100.000 példány forgalomban!

PURGO
A legyőzebb kint és itthon
A legyőzebb kint és itthon
A legyőzebb kint és itthon

ÓRAK
Készítők
RÉSZLETVEZÉSE
SERÉNYI
Készítők
Készítők

Köszvény és csúsz ellen legsikeresebb
KRIEGER-166
REPARATOR
1 évig 2 korona.
Főraktár: KORONA GYÓGSZERTÁR, Budapest, Calvin-tér.
10,000 sorhajó, Nyeremények összege
55,000 nyeremény. 14.459,000 korona.
KIRÁLYFI ÉS TÁRSA BANKHÁZA
Közp. és szék. osztályoktól felkötött hitelek
BUDAPEST, Andrássy-ut 60.
Hiteltörlesztés! Előszékelés! Kiváló szolgálat!

Ha észli a haja,
használd a
„Stella”
vizes, mely nem csak kímél a
haj eredeti színét deja vissza.
Övege 2 korona.
ZOLTÁN BÉLA
gyógyászati író, 8 sz. és 10. sz.
Készítők
BUDAPEST,
V. SZABADSÁG-TÉR.

PURGO
Angol, francia, magyar és
más nyelven írtak az általunk
kínált és ajánlott, mint a
legyőzebb kint és itthon

HEMOPATHIAI GYÓGYINTÉZET.
A vérgyógyítás legújabb módszere: szén, szén,
szén, szén, szén, szén, szén, szén, szén, szén, szén,
Készítők
Dr. KOVÁCS J. Német orvos
BUDAPEST, V. VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.

Megjelent az új X^o számú
YOST MODELLE
ESZMÉNYI TÖKÉLETESÉGBEN
KÉRJEN PROSPECTUST
YOST IRÓGÉP
Budapest, NEW YORK

Remekek és olcsó fényképek készítenek
RIVOLI
Készítők
BUDAPEST, VI. KER., KERESZT-UT 30. SZÁM.
Készítők

Hirdetéseket, reklámokat szakter-
reken, pontosan és leggyorsabban készítenek
az összes bel- és küloldali lapokban,
valamint naplókban és
ÁLTALÁNOS TUDÓSÍTÓ
Készítők
Budapest, VII., Erzsébet-körút 54.
Készítők: Leopold Gyula Kertész

Hôtel **PÁRIS** szálloda
Készítők: SIMON PÁL.
BUDAPEST, VI. VÁCZI-KÖRUT 25. SZÁM.
100 szoba 1 főtől feljebb kizárólagosul együtt.
Fürdők, elegáns kávéház, étterem és söröző-
k a házban. Villamos vasúti megállóhely
az összes pályaudvarok és hajók felé.

PLATSCHER VILMOS
elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruháza
Budapest, IV., Központi Városház.
Készítők
INGYEN és bérmentve
küldi a
„HÖLGYEK TITKÁRA”
Készítők
RADITZ J. „Fehér kereszt” gyógytára,
BUDAPEST, FŐVÁM-TÉR 6. SZÁM.

Dr. SCHLESINGER MIKSA
VIZGYÓGYINTÉZETE Pozsony
ÉS SZANATORIUMA. (1897-1903)
Kittűnő hegyi fekvésben, pormentes és asztmás védett, 200 kilo-
méternél több jól épült, regényes hegyi utak. Szigorúan indivi-
dualizáció szakorvosi kezelés. Legmodernebb kényelem, az összes
betegségek hygienikusan a legteljesebben vannak beren-
dezve. Kittűnő ellátás, mérsékelt árak. Az intézet egész éven át
nyitva van. — Prospektus és felvilágosítással szolgál.
a dr. SCHLESINGER-féle vizgyógyintézet, Pozsony (Pályaudvar)

Üzlet áthelyezés!
Egy igen nagy raktár vásárlása kényszerített egy nagy üzlethelyiség
vételére. Hunyadi-utcában volt üzletemet
Szabadság-tér 15. szám alá
a Fiume kávéház közvetlen mellé helyeztem.
Ki a saját pénzének ellensége nem óhajt lenni, az győződjék meg
arról, hogy minő árakban fogok árusítani. Uri ruha kelmékben még eddig
nem létezett árak, különlegességek női ruha kelmékben, vászon, schifon,
asztalnemű, törülköző, batiszát és voalokban hallatlan árak.
1787
Kiváló tisztelettel
Glück I.

Gazdasági gépek és eszközök
u. m. i.
Sorvető gépek,
Konkolyozók,
Rosták,
Egyes és kettős ekék stb.
legjobb kivitelben és jutányos árak mel-
lett kapható
KOVÁCS SOMA
gépkereskedőnél
ARADON, Neuman-palota.
KÜHNE E.
mosoni gépgyáros
kizárólagos raktára

Neumann Antal
zongora készítő és hangoló
Aradon, Deák Ferencz-utca 36. sz.
Elvállal minden e szakmába vágó
javítást, hurozást és bőrözést
a legfinomabb szarvas bőrrel
jutányos ár és iótállás mellett.
Zongora hangolásokat
helyben és vidéken személyesen eszközöl.
784

„Udvöske“

kérem vigye el levelét a fő postáról.

Jég

kapható havi bérletben házhoz szállítva Petőfi-u. 7/b. sz. Telefon 199. szám. 1507

Egy tisztességes nő

gazdasszonynak ajánkozik szerény magános urhoz, helyben vagy vidéken, ki a háztartás minden ágában jártas. Válaszok „Jó gazdasszony“ jelige alatt a kiadóhivatalba kéretnek. 1773

Jóforgalmu korcsma-

üzlet, engedélyvel, szép kerthelyiséggel, tekepályával más vállalat miatt minden órában, könnyű feltételek mellett eladó Aradon, Sárió-utca 3. Bővebbet ugyanott. 1748

300—1000 birkának

feles tartásra hely kerestetik. Cím: Juhász, Szintye! 167g

Erzsébetköruton

a fa és fémiskolával szemben levő új házban van egy emeleti és egy földszinti modern lakás, mely áll 4 szoba, fürdő szoba, minden hozzátartozóval 1 ső novemberre kiadó. 1784

Kosztba fogadtatik

keresztény úri családhoz, középiskolai tanuló vagy polgárba járó leányka, esetleg két testvér is. Cím megtudható a kiadóhivatalban. 1788

Bolthelyiség.

Csermőn jó forgalmu helyen lakással és kerttel kiadó. Bővebbet Holänder Sámuel Csermőn. 1783

Állami okl. tanítónő

elemi iskolai magántanulók oktatását elvállalja, valamint gyengébb tanulóknak órákat ad. Cím a kiadóban. 1793

Lakás kiadó.

A viztorony mellett, az új emeletes házban, három szoba, fürdő szoba és minden mellékkeliséggel együtt, egy különálló utcza lakás kiadó. Bővebbet ugyanott. 1742

Bildhauer Lajos

háza melyben 25 év óta szőlőszőlő üzlet van rokkant-ág miatt felszereléssel eladó, kiadó esetleg részletfizetésre. 1795

Kiadó lakás.

Attilatér, Kápolna-utca 29/a számú ház most épülő emeletén november 1 re még egy lakás kiadó, mely áll három szoba, fürdő szoba konyha, kamara, cselédszoba és minden hozzá tartozóval. Bővebbet Gábor András építőmester urnál Erzsébet körut 13. 1791

Kosztba felvétetik

a Teleky-utcza 3. szám alatt, intelligens családnál, 2—3 iskolás fiatalok díjazás mellett gondos és teljes ellátásra elfogadtatik. 1796

Hetessy István

polgári és egyenruha szabó

Aradon, Nagyvárad-ut 10. sz.

Ajánlja magát mindennemű polgári és egyenruhák elkészítésére a legújabb divat és előírás szerint, ugyintén elvállalja javításokat, átalakítás és felvasalásokat a legújabb árak mellett. 1458
Hosszas szaktapasztalásaim, melyet külföldön elsőrendű szabóüzletekbe szereztem, lehetőségessé teszik, hogy t. megrendelésemet legszolidabban kiszolgálhassam.

Árlejtési hirdetmény.

A barackai állami szőlőtelepen az egyik tisztalak bejártatának átalakítási munkálatai eszközlésére és az ottani szőlőoltó helyiségek újból való kipadozására árlejtést hirdetek. Az előbbi munkálat költség előirányzata anyag nélkül mintegy 560 kor. utóbbi pedig anyaggal együtt mintegy 2000 korona.

Közelebbi adatok szóbelileg alulírt igazgatóságnál szerezhetők. Az ajánlatok benyújtásának határideje szeptember 14.

A csálai és barackai állami szőlőtelepek igazgatósága. 1792

Jótállással!

Jótállással!

Valódi

Pipper, belgiumi és ferlachi

Vadászfegyverek

drillingek, moris és flobertek, 10-váltóba töltenyek, lgy és kemény göbécsek és összes vadászszerek.

Konyhaberendezések

nagy választéka 1790

a legolcsóbb napi árakon ajánlanak

Berta Testvérek, Arad

vas és szerszámkereskedők, Andrassy-tér 3. Telefon 386. szám.

Gyorokon,

a község központjától sétálva 17, 18 percznyi távra, a hegyközség legjobb utja mellett, — a távoli síkra gyönyörű kilátással, egy

sveiczi stylü épület

és pinczével felszerelt

szőlő

5³/₄ c. holdnyi terjedelemben, az ideai szürettel v gy a nélkül is

eladó.

Közelebbi felvilágosítással szolgálnak: Gyorokon, Hunyady Péter és Mihálik Béla urak, kik a szőlőt be is mutatják. 1712

Ajánlunk a nyári Saisonra:

Utazási cikkek.

Fürdőzési cikkek.

Utazó kofferek.

Utazó kosarak.

Teke golyók.

Ablak redőnyök.

— Szalmakalapok.

— Turista ingek.

— Swerczek. —

Nap és esőernyők.

Sétabotok.

Ing, gallér és kézelő.

Zimmermann és Eisele

Aradon, Templom-utca sarkán a „Zöld papagáj“-hoz.

1498

Alapított 1840.

Divatáruház

Telefon 231. sz.

ARAD,
Szabadság-tér és Forray-
utca sarok.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD,
Szabadság-tér és Forray-
utca sarok.

Siegl-féle vásznak
eredeti gyári áron
és vászon maradékok.

Schroll-féle
chiffonok,
selyem damaszt ágyneműek.

Regenhart és Raymann-féle damaszt asztalnémű, ajour és szines kávésok, törülközők és konyharuhák.

Kész női és férfi fehérnemű.
Nagy választék férfi és női zsebkendőkben.

Állandó nagy raktár teljesen kész „Bébe“-kelemlgye. Remek himzett bölcső takarók, a kis kelemlgyéhez tartozó összes kellékek.

1498

Csak elismert jó minőségek és olcsó árak.